

Kasutusjuhend

© Copyright 2015 HP Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omanikule kuuluv kaubamärk ja Hewlett-Packard Company kasutab seda litsentsi alusel. Intel on ettevõtte Intel Corporation kaubamärk USA-s ja teistes riikides. Java on ettevõtte Sun Microsystems, Inc. kaubamärk Ameerika Ühendriikides. Microsoft ja Windows on Microsofti kontserni kaubamärgid.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatud ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene trükk: august 2015

Dokumendi number: 829052-E41

Tootemärkus

Selles kasutusjuhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Kõik funktsioonid ei ole Windowsi kõigi versioonide puhul saadaval. See arvuti võib vajada täiendatud ja/või eraldi ostetud riistvara, draivereid ja/või tarkvara, mis võimaldavad kasutada Windowsi funktsioone täies mahus. Lisateavet vt jaotisest <http://www.microsoft.com>.

Uusima kasutusjuhendi vaatamiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Valige suvand **Drivers & Downloads** (Draiverid ja allalaaditavad üksused) ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Tarkvaratingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te ei nõustu litsentsilepingu tingimustega, on ainuke teie jaoks saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha täies mahus tagasimakse taotlemiseks kooskõlas müüja tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või kogu arvuti hinna ulatuses tagasimakse taotlemiseks võtke ühendust müüjaga.

Ohutusmärkus

⚠ HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietuse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietuse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950-1) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Protsessori konfiguratsioonisätted (ainult teatud mudelitel)

NB! Teatud arvutimudelid on konfigureeritud Intel® Pentium® N35xx/N37xx sarja või Celeron® N28xx/N29xx/N30xx/N31xx sarja protsessori ja Windows®-i operatsioonisüsteemiga. **Kui teie arvuti on konfigureeritud kirjeldatud moel, ärge muutke neil mudelitel üksuses msconfig.exe protsessori konfiguratsioonisätteid 4 või 2 protsessorilt 1 protsessorile.** Kui te seda teete, siis arvuti ei taaskäivitu. Algsätete taastamiseks peate taastama tehasesätteid.

Sisukord

1 Sissejuhatus	1
Teabe otsimine	2
2 Komponentid	4
Riistvara tuvastamine	4
Tarkvara tuvastamine	4
Parem külg	5
Vasak külg	6
Ekraan	7
Ülaosa	8
Puuteplaat	8
Märgutuled	9
Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja	10
Klahvid	12
Kiirklahvide kasutamine	12
Põhi	14
Märgised	14
3 Võrguühendused	16
Ühenduse loomine traadita võrguga	16
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	16
Traadita ühenduse nupp	17
Operatsioonisüsteemi juhtelemendid	17
Ühenduse loomine WLAN-iga	18
HP Mobile Broadbandi kasutamine (ainult teatud toodetel)	18
HP Mobile Connecti kasutamine (ainult teatud toodetel)	19
GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)	19
Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine	19
Ühenduse loomine kaabelvõrguga	19
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud toodetel)	19
Modemi kasutamine (ainult teatud toodetel)	20
Modemikaabli ühendamine	20
Riigi-/piirkonnapõhise modemikaabli adapteri ühendamine	20
4 Ekraanil navigeerimine	22
Puuteplaadi ja puutežestide kasutamine	22

Puuteplaadi välja- või sisselülitamine	22
Koputamine	22
Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks	23
Kahe sõrmega kerimine (ainult puuteplaadil)	23
Kahe sõrmega koputus (ainult puuteplaadil)	23
Ühe sõrmega libistamine (ainult puutekraanidel)	24

5 Meelelahutusfunktsioonid 25

Veebikaamera kasutamine	25
Heli kasutamine	25
Kõlarite ühendamine	25
Peakomplekti ühendamine	25
Helisätete kasutamine	26
Video kasutamine	26
Videseadmete ühendamine VGA-kaabliga (valikulise dokkimisseadme või laiuspordiseadme kaudu) (ainult teatud mudelitel)	27
Videseadmete ühendamine HDMI-kaabliga	28
HDMI-heli häälestamine	28
Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamine MultiStream Transporti abil	29
Kuvamiseadmete ühendamine arvutitega, millel on AMD või Nvidia graafika (koos valikulise jaoturiga)	29
Kuvarimiseadmete ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos valikulise jaoturiga)	29
Ekraanide ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos sisseehitatud jaoturiga)	30
Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)	30
Valikuliste välisseadmete kasutamine	31
Väliste valikuliste seadmete kasutamine	31
Dokkimisliidese kasutamine	31

6 Toitehaldus 34

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)	34
Toitesuvandite määramine	34
Energiasäästurežiimide kasutamine	34
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	35
Kasutaja algatatud talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine (ainult teatud toodetel)	35
Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine	35
Ärkamisel parooli nõudmise määramine	36
Akutoite kasutamine	36

Lisateabe leidmine aku kohta	36
HP akukontrolli kasutamine	37
Aku laetuse taseme kuvamine	37
Aku tühjenemisaja pikendamine	37
Tegutsemine aku tühjenemise korral	37
Aku tühjenemise tuvastamine	37
Tegutsemine aku tühjenemise korral	38
Akutoite säästmine	38
Akude utiliseerimine	38
Aku väljavahetamine	38
Välise vahelduvvolutoite kasutamine	39
7 Turvalisus	40
Arvuti kaitsmine	40
Paroolide kasutamine	41
Paroolide määramine Windowsis	41
Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis	41
BIOS-i halduriparooli haldamine	42
BIOS-i halduriparooli sisestamine	44
Computer Setupi DriveLocki parooli haldamine (ainult teatud toodetel)	44
DriveLocki parooli määramine	45
DriveLocki (ainult teatud toodetel) lubamine	45
DriveLocki keelamine (ainult teatud toodetel)	46
DriveLocki parooli sisestamine (ainult teatud toodetel)	47
DriveLocki parooli muutmise (ainult teatud toodetel)	47
Häälestusutiliidi Computer Setup automaatse DriveLocki kasutamine (ainult teatud toodetel)	47
Automaatse DriveLocki parooli sisestamine (ainult teatud toodetel)	47
Automaatse DriveLocki kaitse eemaldamine (ainult teatud toodetel)	48
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	48
Tulemüritarkvara kasutamine	49
Oluliste turbevärskenduste installimine	49
Tarkvara HP Client Security Manager kasutamine (ainult teatud toodetel)	49
HP Touchpoint Manageri kasutamine (ainult teatud toodetel)	49
Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) paigaldamine	50
Sõrmejäljelugeja kasutamine (ainult teatud toodetel)	50
Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine	50
8 Hooldus	51
Jõudluse parandamine	51
Ketta defragmentori kasutamine	51
Kettapuhastuse kasutamine	51

HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)	51
HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine	52
Programmide ja draiverite värskendamine	52
Arvuti puhastamine	52
Puhastustoimingud	52
Ekraani puhastamine	53
Külgede ja kaane puhastamine	53
Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodetel)	53
Arvutiga reisimine või selle transportimine	53
9 Varundus ja taaste	55
Taasteandmekandja ja varundite loomine	55
HP taasteandmekandjate loomine (ainult teatud toodetel)	55
Windowsi tööriistade kasutamine	56
Taastamine	56
Taastamine HP Recovery Manageri abil	57
Mida peate teadma enne alustamist	57
HP taastesektsioonide kasutamine (ainult teatud toodetel)	58
HP taastekandja kasutamine taastamiseks	58
Arvuti butimisejärjestuse muutmine	58
HP taastesektsioonide eemaldamine (ainult teatud toodetel)	59
10 Utiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start	60
Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine	60
Häälestusutiliidi Computer Setup avamine	60
Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup	60
Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup	61
BIOS-i värskendamine	61
BIOS-i versiooni tuvastamine	62
BIOS-i värskenduse allalaadimine	62
Klahviga f9 avatava viiba kaudu butimisejärjestuse muutmine	63
TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)	63
HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel)	64
11 HP PC Hardware Diagnostics (UEFI)	65
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) laadimine USB-seadmesse	65
12 Tehnilised andmed	67
Sisendvool	67
Töökeskkond	67

13 Elektrostaatiline lahendus	68
14 Hõlbustusvahendid	69
Toetatud abitehnoloogiad	69
Klienditoega ühenduse võtmine	69
Tähestikuline register	70

1 Sissejuhatus

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist soovitame leida oma nutikast investeeringust järgnevaid juhiseid:

- **NÄPUNÄIDE.** Avatud rakendusest või Windowsi töölaualt kiiresti arvuti avakuvale naasmiseks vajutage klaviatuuril Windowsi klahvi . Kui vajutate uuesti Windowsi klahvi, naaseb arvuti eelmisele kuvale.
- **Interneti-ühenduse loomine** – häälestage kaabel- või traadita võrk, et saaksite luua Interneti-ühenduse. Lisateavet leiate jaotisest [Võrguühendused lk 16](#).
- **Uuendage viirusetõrjetarkvara** – kaitske arvutit viiruste põhjustatava kahju eest. Tarkvara on arvutisse eelinstallitud. Lisateavet leiate jaotisest [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 48](#).
- **Arvuti tundmaõppimine** – tutvuge arvuti funktsioonidega. Lisateavet leiate jaotistest [Komponendid lk 4](#) ja [Ekraanil navigeerimine lk 22](#).
- **Installitud tarkvaraga tutvumine** – uurige, milline tarkvara on arvutisse eelinstallitud.
Valige nupp **Start** ja seejärel **Kõik rakendused**.
– või –
Paremklõpsake nupul **Start** ja seejärel valige **Programmid ja funktsioonid**.
- **Varundage kõvaketas, luues taastekettad või taastedraivi.** Vt [Varundus ja taaste lk 55](#).

Teabe otsimine

Toote üksikasjade ressursside, juhiste ja muu leidmiseks kasutage seda tabelit.

Ressurss	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none"> Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade
Alustamine Alustamine juurdepääsuks: ▲ Vajutage Start , seejärel valige Alustamine .	<ul style="list-style-type: none"> Lai valik juhiseid ja tõrkeotsingu nõuandeid
HP tugi USA toe kontaktandmed leiata veebiaadressilt http://www.hp.com/go/contactHP . Ülemaailmse toe kontaktandmed leiata veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html .	<ul style="list-style-type: none"> Võrguvestlus HP tehnikuga Toeteenuste telefoninumbrid HP teeninduskeskuste asukohad
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i> Juhendile ligipääsemine 1. Tippige tegumiriba otsinguväljale <i>tugi</i> ja seejärel valige rakendus HP Support Assistant . – või – Klõpsake tegumiribal küsimärgi ikoonil. 2. Valige Minu arvuti , valige vahekaart Spetsifikatsioon ja seejärel Kasutusjuhendid . – või – Külastage veebisaiti http://www.hp.com/ergo .	<ul style="list-style-type: none"> Tööjaama õige häälestus Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnõõrid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohu Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave
<i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i> Dokumendile ligipääsemiseks. 1. Tippige tegumiriba otsinguväljale <i>tugi</i> ja seejärel valige rakendus HP Support Assistant . – või – Klõpsake tegumiribal küsimärgi ikoonil. 2. Valige Minu arvuti , valige vahekaart Spetsifikatsioon ja seejärel Kasutusjuhendid .	<ul style="list-style-type: none"> Olulised normatiivmärkused, sh teave akude õige utiliseerimise kohta, kui on vajalik.
<i>Piiratud garantii*</i> Dokumendile ligipääsemiseks. 1. Tippige tegumiriba otsinguväljale <i>tugi</i> ja seejärel valige rakendus HP Support Assistant . – või – Klõpsake tegumiribal küsimärgi ikoonil. 2. Valige üksus Minu arvuti ja seejärel üksus Garantii ja teenused . – või –	<ul style="list-style-type: none"> Arvuti spetsiaalne garantiialane teave

---

Ressurss**Sisu**

Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/orderdocuments>.

---

*HP piiratud garantii leiade toote saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt või DVD-lt. Mõne riigi või piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida koopia veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/orderdocuments>. Toodete puhul, mis on ostetud Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas, saate kirjutada HP-le aadressil Hewlett Packard, POD, P.O. Box 200, Alexandra Post Office, Singapore 911507. Lisage oma toote nimi, enda nimi, telefoninumber ja postiaadress.

---

2 Komponentid

Riistvara tuvastamine

Et saada teada, milline riistvara arvutisse installitud on, toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**.

Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.

Süsteemi riistvarakomponentide kohta teabe saamiseks ja süsteemi-BIOS-i versiooninumbri nägemiseks vajutage klahvikombinatsiooni `fn + esc` (ainult teatud mudelitel).

Tarkvara tuvastamine

Et saada teada, milline tarkvara arvutisse paigaldatud on, toimige järgmiselt.

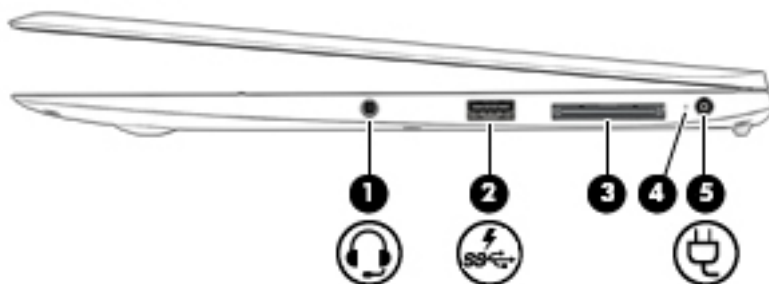
- ▲ Valige nupp **Start** ja seejärel **Kõik rakendused**.

– või –

Paremklõpsake nupul **Start** ja seejärel valige **Programmid ja funktsioonid**.

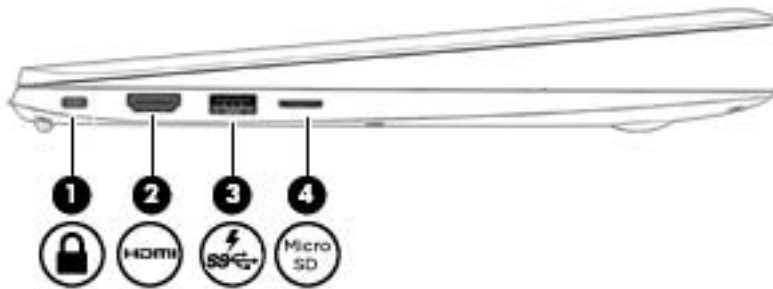
Parem külg

Komponent	Kirjeldus
(1) Heliväljundi (kõrvaklappide)/ helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	<p>Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli. Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pistikupesa ei toeta valikulisi seadmeid, mis koosnevad ainult mikrofonist.</p> <p>HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i>.</p> <p>Juhendile ligipääsemine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna <code>support</code> ja seejärel valige rakendus HP Support Assistant. – või – Klõpsake tegumiribal küsimärgiikoonil. 2. Valige Minu arvuti, vahekaart Spetsifikatsioonid ja seejärel Kasutusjuhendid. <p>MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.</p>
(2) Laadimistoega USB 3.0 port	<p>Võimaldab ühendada valikulise USB-seadme, näiteks klaviatuuri, hiire, välise draivi, printeri, skanneri või USB-jaoturi. Tavalised USB-pordid ei lae kõiki USB-seadmeid või laevad madalal voolutugevusel. Mõni USB-seade vajab toidet ja pingestatud pordi kasutamist.</p> <p>MÄRKUS. Laadimistoega USB-pordid võimaldavad teatud mobiiltelefonide ja MP3-mängijate laadimist ka siis, kui arvuti on välja lülitatud.</p> <p>MÄRKUS. Aku saab kiiresti tühjaks, kui laete akutoitel töötades mitut seadet.</p>
(3) Dokkimisliides	Võimaldab ühendada valikulise dokkimisseadme.
(4) Aku märgutuli	<p>Kui vahelduvvoolutoide on ühendatud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valge: aku on rohkem kui 90% laetud. • Kollane: aku on 0–90% laetud. • Ei põle: akut ei laeta. <p>Kui vahelduvvoolutoide ei ole ühendatud (aku ei lae)</p>

Komponent	Kirjeldus
	<ul style="list-style-type: none"> Vilkuv kollane: aku laetuse tase on madal. Kui aku laetus jõuab kriitilise tasemeni, hakkab aku märgutuli kiiresti vilkuma. Väljas: akut ei laeta.
(5) Toitejuhtme ühenduspesa	Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.

Vasak külg

Komponent	Kirjeldus
(1) Turvakaabli pesa	Võimaldab ühendada arvutiga valikulise turvakaabli. MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitsmiseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.
(2) HDMI-port	Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.
(3) Laadimistoega USB 3.0 port	Võimaldab ühendada valikulise USB-seadme, näiteks klaviatuuri, hiire, välise draivi, printeri, skanneri või USB-jaoturi. Tavalised USB-pordid ei lae kõiki USB-seadmeid või laevad madalal voolutugevusel. Mõni USB-seade vajab toidet ja pingestatud pordi kasutamist. MÄRKUS. Laadimistoega USB-pordid võimaldavad teatud mobiiltelefonide ja MP3-mängijate laadimist ka siis, kui arvuti on välja lülitatud. MÄRKUS. Aku saab kiiresti tühjaks, kui laete akutoitel töötades mitut seadet.
(4) SD-mikromälukaardilugeja	Toetab SD-mikromälukaarte.

Ekraan

Komponent	Kirjeldus
(1) Sisemised mikrofonid (2)	Salvestavad heli.
(2) Veebikaamera märgutuli	Põleb: veebikaamera on kasutusel.
(3) Veebikaamera	Salvestab videoklippe ja jäädvustab fotosid. Mõni mudel võimaldab videokonverentse pidada ja võrgus video voogesituse kaudu vestelda. Veebikaamera kasutamiseks toimige järgmiselt. ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna <i>kaamera</i> ja seejärel valige Kaamera .
(4) WLAN-i antennid* (2) (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.
(5) Lähiväljaside (NFC) antenn* (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab saata ja vastu võtta traadita ühenduse signaale, et suhelda ja edastada andmeid/teavet lähiväljasidet (NFC) toetavate seadmetega.

* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid.

Traadita ühendusega seotud normatiivmärkused leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile ligipääsemine

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna *support* ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

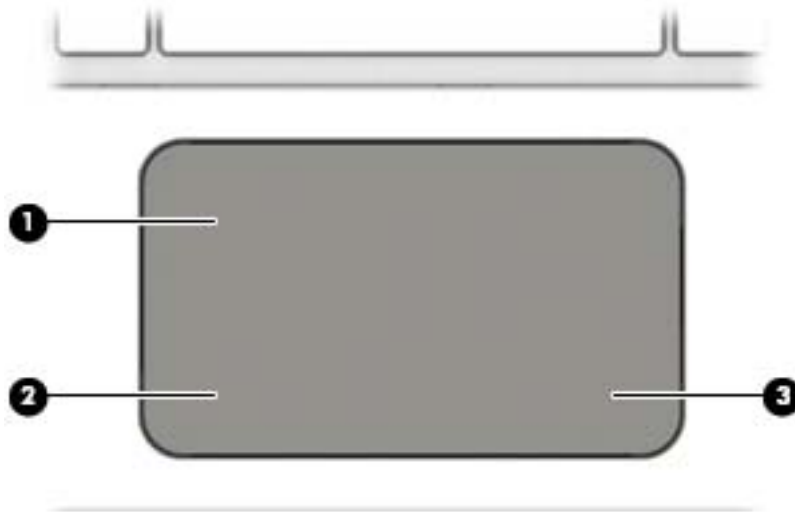
– või –

Klõpsake tegumiribal küsimärgiikoonil.

2. Valige **Minu arvuti**, vahekaart **Spetsifikatsioonid** ja seejärel **Kasutusjuhendid**.

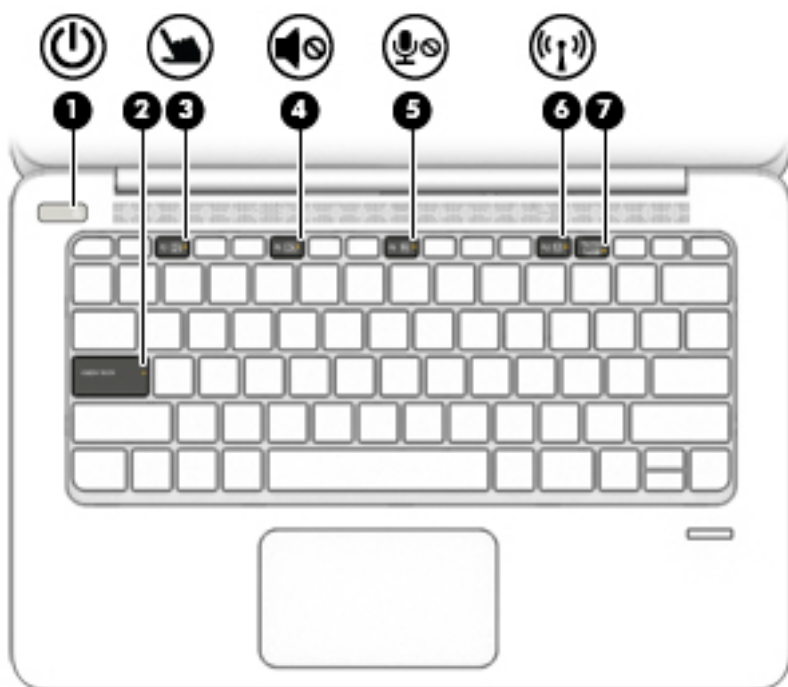
Ülaosa

Puuteplaat

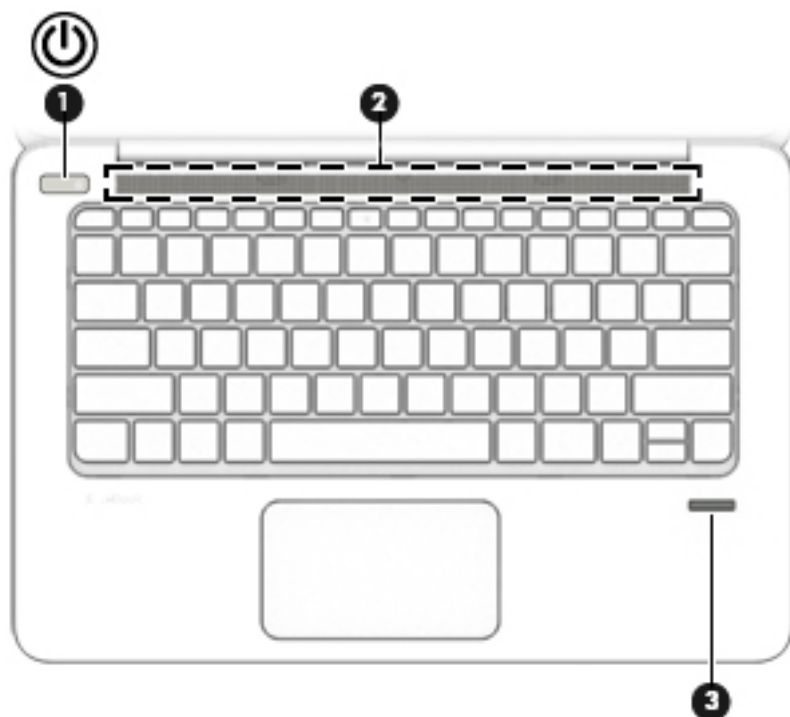
Komponent		Kirjeldus
(1)	Puuteplaadiala	Loeb sõrmežeste kursori liigutamiseks või üksuste aktiveerimiseks ekraanil. MÄRKUS. Puuteplaat tuvastab žestide kasutamisel rakendatavat survetugevust. Liigutuskiiruse suurendamiseks suruge suruge sõrmed vastu puuteplaati, tehes samal ajal puutežeste.
(2)	Puuteplaadi vasakpoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(3)	Puuteplaadi parempoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Märgutuled

Komponent	Kirjeldus
(1) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Põleb: arvuti on sisse lülitatud. • Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite. • Ei põle: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästlik režiim, mis kasutab kõige vähem toidet.
(2) Suurtäheluku märgutuli	Põleb: suurtähelukk on sisse lülitatud ning aktiveeritud on suurtähed.
(3) Puuteplaadi märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Kollane: puuteplaat on välja lülitatud. • Ei põle: puuteplaat on sisse lülitatud.
(4) Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Kollane: arvuti heli on välja lülitatud. • Ei põle: arvuti heli on sisse lülitatud.
(5) Mikrofoni vaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Kollane: mikrofoni heli on välja lülitatud. • Ei põle: mikrofoni heli on sisse lülitatud.
(6) Traadita ühenduse märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Valge: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud. • Kollane: kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.
(7) Numbriluku märgutuli	Põleb: numbrilukk on sisse lülitatud.

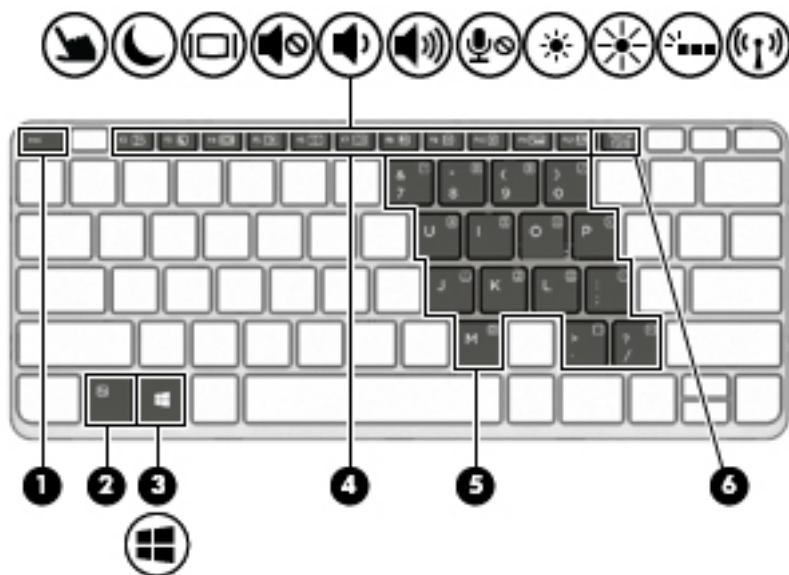
Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja

Komponent	Kirjeldus
<p>(1) Toitenupp</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks. • Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu unerežiimi aktiveerimiseks. • Kui arvuti on unerežiimis, vajutage seda nuppu unerežiimist väljumiseks. • Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage seda nuppu talveunerežiimist väljumiseks. <p>ETTEVAATUST. Kui vajutate ja hoiate toitenuppu all, lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja Windows®-i sulgemistoimingutest pole abi, vajutage arvuti väljalülitamiseks toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 5 sekundit all.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ei tarkvara- ega klaviatuurikäskudele ning läbi viidud sulgemistoimingutest pole abi, vajutage ja hoidke toitenuppu nuppu 15 sekundit all, et arvuti kohe välja lülitada.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks uurige arvuti toitesuvandeid.</p> <p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna <i>toite</i> ja seejärel valige Unerežiimi- ja toitesätted.</p> <p>– või –</p> <p>Paremklõpsake nupul Start ja seejärel valige Energiarežiimi suvandid.</p>

Komponent		Kirjeldus
(2)	Kõlarivõre	Toob kuuldavale heli.
(3)	Sõrmejäljelugeja	Võimaldab Windowsi sisselogimiseks kasutada parooli asemel sõrmejälge.

Klahvid

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <code>esc</code>	Kuvab süsteemiteabe, kui vajutate seda koos klahviga <code>fn</code> .
(2) Klahv <code>fn</code>	Täidab sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutada koos mõne funktsiooniklahviga, klahviga <code>num lk</code> või klahviga <code>esc</code> . Vt Kiirklahvide kasutamine lk 12 .
(3) Windowsi klahv	Avaneb menüü Start . MÄRKUS. Kui vajutate Windowsi klahvi uuesti, suletakse menüü Start .
(4) Funktsiooniklahvid	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutada koos klahviga <code>fn</code> .
(5) Sisseehitatud numbriklahvistik	Numbriklahvistik, mis katab klaviatuuri täheklahve ja võimaldab liita, lahutada ja teha muid numbritega seotud toiminguid. Kui <code>numbrilukk</code> on sisse lülitatud, saab klahvistikku kasutada nagu välist numbriklahvistikku.
(6) <code>Numbriluku</code> klahv	Lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse ja välja.

Kiirklahvide kasutamine

Kiirklahvi kasutamiseks toimige järgmiselt.

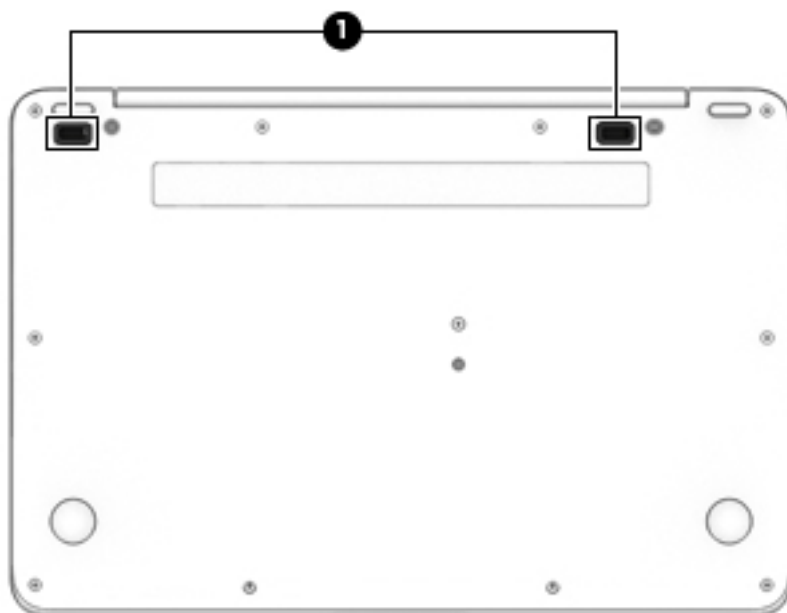
- ▲ Vajutage klahvi `fn` ning seejärel õiget funktsiooniklahvi, mida esindavad allolevad ikoonid.

Vajutage klahvi <code>fn</code> + funktsiooniklahvi	Kirjeldus
	Lülitab puuteplaadi sisse või välja.

Vajutage klahvi fn + funktsiooniklahvi	Kirjeldus
	<p>Käivitab unerežiimi ja salvestab teie teabe süsteemimällu. Ekraan ja teised süsteemikomponendid lülituvad välja ning arvuti lülitub energiat säästvasse režiimi.</p> <p>Unerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.</p> <p>ETTEVAATUST. Teabekao vältimiseks salvestage alati enne unerežiimi käivitamist tehtud töö.</p>
	<p>Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on dokkimisseadme kaudu ühendatud monitor, lülitab kiirklahvi fn + f4 vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutisse kui ka monitori.</p> <p>Enamik väliseid monitore saavad arvutist videoteavet VGA-videostandardi kaudu. Kiirklahviga fn + f4 saate lülitada kujutise ka muudesse seadmetesse, mis arvutist videoteavet vastu võtavad.</p>
	<p>Vaigistab või taastab kõlariheli.</p>
	<p>Kõlari helitugevuse astmeline vähendamine klahvi all hoides.</p>
	<p>Kõlari helitugevuse astmeline suurendamine klahvi all hoides.</p>
	<p>Vaigistab mikrofoni.</p>
	<p>Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.</p>
	<p>Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.</p>
	<p>Lülitab klaviatuuri taustvalguse välja või sisse.</p> <p>MÄRKUS. Aku säästmiseks lülitage see funktsioon välja.</p>
	<p>Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja.</p> <p>MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.</p>

Põhi

Komponent	Kirjeldus
(1)	Dokkimisseadme avad (2) Võimaldab ühendada valikulise dokkimisseadme.

Märgised

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisisid arvutiga välismaal.

NB! Kontrollige jaoks selles jaotises kirjeldatud märgiseid järgmistest asukohtadest: arvuti põhjal, akusahtlis, hooldusluugi all või ekraani tagaküljel.

- Hooldusmärgis – annab olulist teavet arvuti tuvastamise kohta. Klienditoega ühenduse võtmisel küsitakse teilt ilmselt seerianumbrit või võimalik, et ka tootenumbrit või mudelinumbrit. Leidke need numbrit enne klientitoega ühenduse võtmist.

Hooldusmärgis sarnaneb ühe allpool toodud näidisega. Vaadake joonist, mis teie arvuti hooldusmärgisega kõige enam sarnaneb.

Komponent
(1) Seerianumber

Komponent

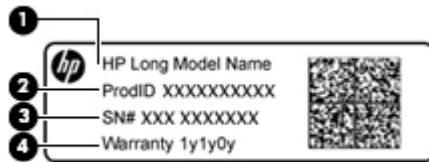
---

(2) Tootenumber

(3) Garantiiperiood

(4) Mudelinumber (ainult teatud mudelitel)

Komponent

---

(1) Mudeli nimi (ainult teatud mudelitel)

(2) Tootenumber

(3) Seerianumber

(4) Garantiiperiood

- Vastavusmärgis(ed) – edastavad arvuti normatiivteavet.
- Traadita ühenduse sertifitseerimismärgis(ed) – sisaldab/sisaldavad teavet traadita ühenduse seadmete kohta ja mõne sellise riigi või piirkonna vastavusmärgiseid, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud.

---

3 Võrguühendused

Arvuti on valmis teiega igale poole kaasa reisima. Kuid ka kodus olles võite avastada maailma ning uurida teavet miljonitel veebisaitidel, kui kasutate arvutit ja traadita või kaabelvõrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühenduse luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- WLAN-seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-võrgus suhtleb arvuti traadita ühenduse seade traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- HP mobiilse lairibaühenduse moodul (ainult teatud toodetel) – traadita laivõrgu (WWAN) seade, mis võimaldab traadita ühendust palju suuremal alal. Mobiilsidevõrkude operaatorid püstivad põhijaamu (sarnased mobiilimastidega), mis katavad võrguga ulatuslikke alasid, tagades niiviisi levi üle tervete maakondade, piirkondade ja isegi riikide.
- Bluetooth-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendusi muude Bluetooth-ühendust võimaldavate seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni 10 meetri kaugusel.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Traadita ühenduse seadmeid saab juhtida ühe või mitmega järgmistest vahenditest.

- Traadita ühenduse nupp (kasutatakse ka nimetust lennurežiimi klahv või traadita ühenduse klahv) (selles peatükis nimetatakse seda traadita ühenduse nupuks)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Traadita ühenduse nupp

Arvutil võib olla traadita ühenduse nupp, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik raadiovõrgu seadmed on tehases aktiveeritud.

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult üksikute seadmete olekut.

Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale `juhtpaneel` ja valige seejärel **Juhtpaneel**.
2. Valige suvand **Võrk ja Internet** ning seejärel **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

Ühenduse loomine WLAN-iga

 MÄRKUS. Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemit, paigaldada võrgukaablit traadita ühendusega marsruuteri ja modemi vahele ning katsetada Interneti-teenuse tööd.

WLAN-iga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud.
2. Valige tegumiribal võrguoleku ikoon ja looge seejärel ühendus mõne saadaoleva võrguga.

Kui valitud võrk on turbetoega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Sisestage kood ja ühenduse loomiseks valige **Edasi**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui te ei näe WLAN-i, millega ühenduda soovite, paremklõpsake tegumiribal võrgu oleku ikoonil ja seejärel valige **Ava võrgu- ja ühiskasutuskeskus**. Valige **Häälesta uus ühendus või võrk**. Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

3. Ühenduse lõpule viimiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui ühendus on loodud, valige tegumiriba paremas otsas asuv võrgu oleku ikoon, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

HP Mobile Broadbandi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Mobile Broadbandiga arvutil on sisseehitatud mobiilse lairibaühenduse teenuse tugi. Teie uus arvuti koos mobiilsideoperaatori võrguga võimaldab teil Wi-Fi tööpunkti puudumisel Interneti-ühenduse luua, e-posti saata või oma ettevõtte võrguga ühenduse luua.

 MÄRKUS. Kui teie arvutil on HP Mobile Connect, siis selle jaotise juhised sellele ei kehti. Vt [HP Mobile Connecti kasutamine \(ainult teatud toodetel\) lk 19](#).

Mobiilse lairibaühenduse teenuse aktiveerimiseks võib vajalik olla HP mobiilse lairibaühenduse mooduli IMEI- ja/või MEID-number. Number võib olla trükitud kleebisele, mis asub arvuti põhjal akusahtli sees, hooldusluugi all või ekraani tagaküljel.

– või –

Numברי leiate järgmiste toimingutega:

1. Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon.
2. Valige **Kuva ühenduse sätted**.
3. Valige võrgu oleku ikoon jaotises **Mobiilne lairibaühendus**.

Mõni mobiilsidevõrgu operaator nõuab SIM-kaardi kasutamist. SIM-kaart sisaldab teie kohta põhiteavet, nagu isiklikku identifitseerimisnumbrit (PIN-kood), ja võrguteavet. Mõned arvutid sisaldavad eelinstalleeritud SIM-kaarti. Kui SIM-kaart ei ole paigaldatud, võib see olla arvutiga kaasas oleva HP Mobile Broadbandi teabe juures või saab selle mobiilsidevõrgu operaatorilt eraldi.

Teavet HP Mobile Broadbandi ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu operaatoriga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP Mobile Broadbandi kohta.

HP Mobile Connecti kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Mobile Connect on ettemaksuga mobiilse lairibaühenduse teenus, mis pakub teie arvutile soodsat, turvalist, lihtsat ja paindlikku mobiilset lairibaühendust. HP Mobile Connecti kasutamiseks peab arvutis olema SIM-kaart ja rakendus **HP Mobile Connect**. Lisateavet HP Mobile Connecti ja selle saadavuse kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com/go/mobileconnect>.

GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)

Arvutile saab lisada GPS-mooduli (Global Positioning System – globaalne positsioonimissüsteem). GPS-mooduliga seadmed võtavad GPS-satelliitidelt vastu asukoha-, kiiruse- ja suunateavet.

Lisateavet leiate rakenduse HP GPS and Location tarkvaraspikrist.

Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mida kasutatakse tavaliselt järgmiste elektroonikaseadmete ühendamiseks:

- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid);
- telefonid (mobiiltelefonid, traadita telefonid, nutitefonid);
- pildindusseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir.

Bluetooth-seadmed võimaldavad võrdõigusvõrgu kasutamist, nii et saate häälestada Bluetooth-seadmete personaalvõrgu (PAN). Teavet Bluetooth-seadmete konfigureerimise ja kasutamise kohta leiate Bluetoothi tarkvaraspikrist.

Ühenduse loomine kaabelvõrguga

Mõned tooted võivad lubada traadiga ühendusi: kohtvõrguühendus (LAN-ühendus) ja modemiühendus. LAN-ühendus kasutab võrgukaablit ja on palju kiirem kui modemiühendus, mis kasutab telefonikaablit. Mõlemat kaablit müüakse eraldi.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud toodetel)

Kui soovite ühendada arvuti otse kodus oleva marsruuteriga (traadita ühenduse loomise asemel) või kontori võrguga, kasutage kohtvõrguühendust (LAN).

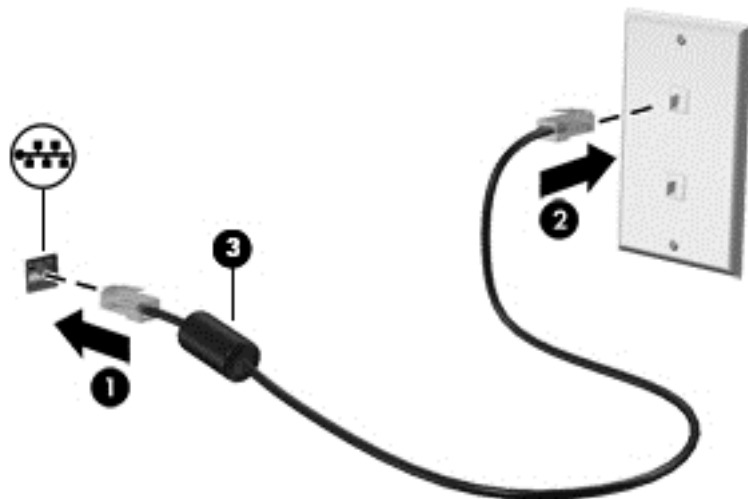
LAN-ühenduse loomiseks on tarvis kaheksaviigulist RJ-45-võrgukaablit.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa **(1)**.

2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa **(2)** või marsruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on televisiooni- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad **(3)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

Modemi kasutamine (ainult teatud toodetel)

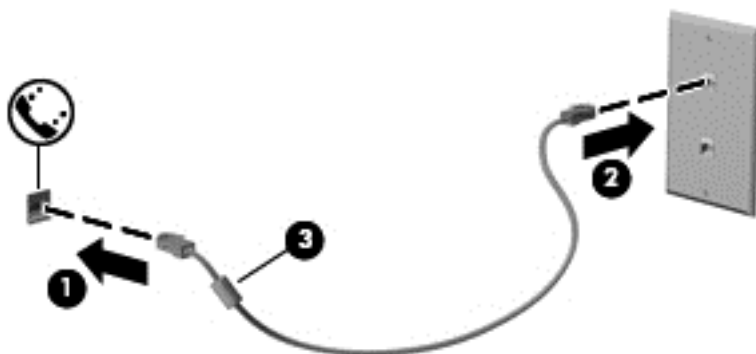
Modem tuleb ühendada analoogtelefoniliiniga kuueviigulise RJ-11-modemikaabli abil. Mõnes riigis või piirkonnas on vaja ka spetsiaalset modemikaabli adapterit. Digitaalsete PBX-süsteemide pistikupesad võivad sarnaneda analoogtelefoniliini pistikupesadega, kuid ei ühildu modemiga.

Modemikaabli ühendamine

Modemikaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage modemikaabel arvutil olevasse modemi pistikupessa **(1)**.
2. Ühendage modemikaabli teine ots telefoniliini RJ-11-pistikupessa **(2)** seinal.

 MÄRKUS. Kui modemikaablil on televisiooni- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad **(3)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

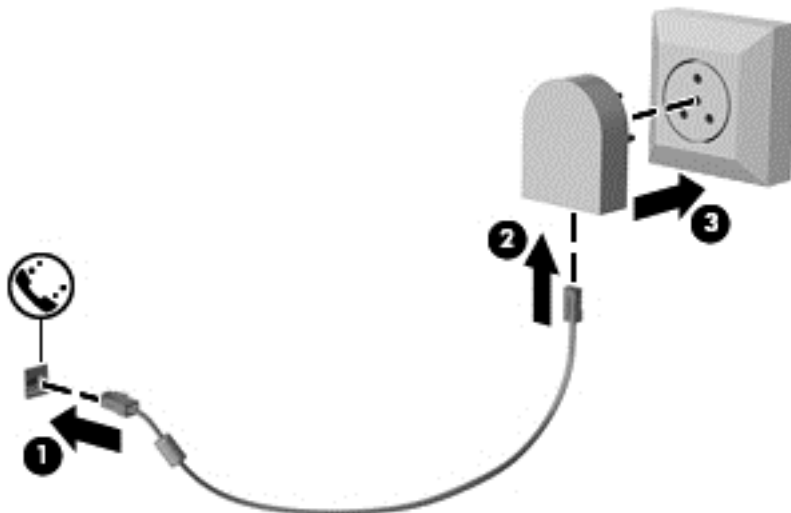
Riigi-/piirkonnapõhise modemikaabli adapteri ühendamine

Telefoniliinide pistikupesad võivad riigiti/piirkonniti erineda. Selleks et saaksite kasutada modemit ja modemikaablit mõnes teises riigis/piirkonnas kui see, kust te arvuti ostsite, peate hankima riigi- või piirkonnapõhise modemikaabli adapteri.

Modemi ühendamiseks analoogtelefoniliiniga, millel puudub RJ-11-pistikupesa, toimige järgmiselt.

1. Ühendage modemikaabel arvutil olevasse modemi pistikupessa **(1)**.
2. Ühendage modemikaabli teine ots modemikaabli adapteriga **(2)**.
3. Ühendage modemikaabli adapter **(3)** telefoniliini pistikupessa seinal.

4 Ekraanil navigeerimine

Saate navigeerida arvutiekraanil järgmiselt.

- Puutežestide kasutamine otse arvutiekraanil (ainult teatud mudelitel)
- Puutežestide kasutamine puuteplaadil
- Klaviatuuri ja valikulise hiire (hiirt müüakse eraldi) kasutamine
- Osutushoova (ainult teatud mudelitel) kasutamine

Puuteplaadi ja puutežestide kasutamine

Puuteplaadi abil saab arvuti ekraanil lihtsate puutežestidega navigeerida ja kursorit juhtida. Puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu saab kasutada samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu. Puutekraanil (ainult teatud mudelitel) navigeerimiseks kasutage ekraanil selles peatükis kirjeldatud puutežeste.

Samuti saate žeste kohandada ja vaadata demost, kuidas need töötavad. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**. Valiku **Seadmed ja printerid** alt valige **Hiir**.

 MÄRKUS. Kui pole teisiti märgitud, saab puutežeste kasutada puuteplaadil või puutekraanil (ainult teatud mudelitel).

 MÄRKUS. Teie puuteplaadil on olemas võimekas pildisensor. Survet rakendades toetab see sensor puutežestide jätkamise funktsiooni navigeerimiseks, kerimiseks ja kokkusurumiseks/suumimiseks. See funktsioon võimaldab puuteplaadižeste jätkata järjest niikaua, kuni puutežestide teostamisel puuteplaati sõrmega surutakse. Lisaks tuvastab puuteplaat žestide kasutamisel rakendatavat survetugevust. Liigutuskiruse suurendamiseks suruge suruge sõrmed vastu puuteplaati, tehes samal ajal puutežeste. Toetatud on ka tavapärased puuteplaadižestid, mida kirjeldatakse allpool.

Puuteplaadi välja- või sisselülitamine

Puuteplaadi välja- või sisselülitamiseks vajutage klahve `fn+f2`.

Koputamine

Kasutage koputuse / topeltkoputuse žesti ekraanil soovitud üksuse avamiseks või valimiseks.

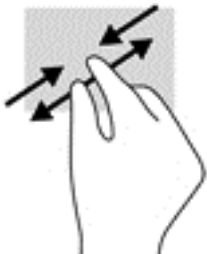
- Osutage ekraanil olevale üksusele ja seejärel koputage valimiseks ühe sõrmega puuteplaadialal või puutekraanil. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.

Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks

Kahe sõrmega kokkusurumine ja suumimine võimaldab piltide ja teksti välja- ning sissesuumimist.

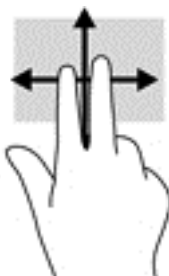
- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need kokku.
- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need üksteisest lahku.

Kahe sõrmega kerimine (ainult puuteplaadil)

Kahe sõrmega kerimise teel saab liikuda lehel või pildil üles, alla või külgedele.

- Asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadialale ja seejärel lohistage sõrmi üles, alla, vasakule või paremale.

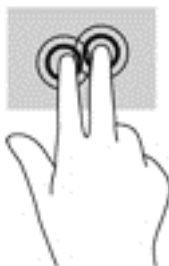

Kahe sõrmega koputus (ainult puuteplaadil)

Kahe sõrmega koputuse teel saab avada ekraanil oleva objekti menüüd.

 MÄRKUS. Kahe sõrmega koputuse funktsioon on sama kui paremklopis hiirega.

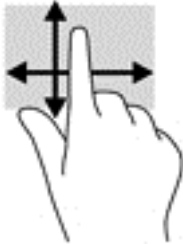
- Valitud objekti suvandite menüü avamiseks koputage kahe sõrmega puuteplaadialal.

Ühe sõrmega libistamine (ainult puutekraanidel)

Kasutage ühe sõrmega libistamise žesti loendite ja lehekülgede panoraamimiseks ja kerimiseks või objekti liigutamiseks.

- Ekraanil kerimiseks libistage üht sõrme üle ekraani suunas, kuhu soovite liikuda.
- Objekti teisaldamiseks vajutage ja hoidke sõrme sellel ning lohistage seejärel objekt soovitud kohta.

5 Meelelahutusfunktsioonid

Kasutage oma HP arvutit nii tööks kui vaba aja veetmiseks, et kohtuda teistega veebikaamera vahendusel, segada omavahel heli ja videot või ühendada väliseid seadmeid, nagu projektor, monitor, teler või kõlarid. Arvuti heli-, video- ja kaamerafunktsioonide tuvastamiseks vt jaotist [Komponendid lk 4](#).

Veebikaamera kasutamine

Teie arvutil on veebikaamera (integreeritud kaamera), mis salvestab videot ja jäädvustab fotosid. Mõned mudelid võimaldavad pidada videokonverentse ning video voogesituse kaudu võrgus vestelda.

- ▲ Kaamera avamiseks tippige tegumiriba otsinguväljal `kaamera` ja seejärel valige rakenduste loendist **Kaamera**.

Heli kasutamine

Saate muusikat alla laadida ja kuulata, veebist helisisu (sh raadiot) voogesitada, heli salvestada ning segada multimeediumisisu loomiseks omavahel heli ja videot. Ühtlasi saab esitada arvutis muusika-CD-sid (ainult teatud mudelitel) või ühendada CD-de esitamiseks välise optilise draivi. Kuulamisnaudingu võimendamiseks ühendage kõrvaklapid või kõlarid.

Kõlarite ühendamine

Juhtmega kõlarid saab ühendada arvutiga arvuti USB-pordi või heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa või dokkimisjaama kaudu.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõlarid, järgige tootja juhiseid. Teavet kõrglahutusega kõlarite ühendamise kohta leiate jaotist [HDMI-heli häälestamine lk 28](#). Enne kõlarite ühendamist vähendage helitugevust.

Peakomplekti ühendamine

⚠ HOIATUS! Kuulmise kahjustamise ohu maandamiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Dokumendile ligipääsemiseks.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Klõpsake tegumiribal küsimärgiikoonil.

2. Valige **Minu arvuti**, vahekaart **Spetsifikatsioonid** ja seejärel **Kasutusjuhendid**.

Mikrofoniga kõrvaklappe nimetatakse peakomplektideks. Juhtmega peakomplekti saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesaga.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevaba peakomplekti, järgige tootja juhiseid.

Helisätete kasutamine

Kasutage helisätteid, et reguleerida süsteemi helitugevust, muuta süsteemi helisid või hallata heliseadmeid. Helisätete vaatamiseks või muutmiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel **Heli**.

– või –

Paremklõpsake nupul **Start**, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel **Heli**.

Teie arvuti võib sisaldada täiustatud helisüsteemi Bang & Olufsenilt, DTS-ilt, Beats Audiolt või mõnelt teiselt pakkujalt. Selle tulemusena võib teie arvuti sisaldada täiustatud helifunktsioone, mida saab juhtida teie helisüsteemile vastava heli juhtpaneeli abil.

Kasutage heli juhtpaneeli helisätete vaatamiseks ja juhtimiseks.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel teie süsteemile vastav heli juhtpaneel.

– või –

Paremklõpsake nupul **Start**, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ja seejärel teie süsteemile vastav heli juhtpaneel.

Video kasutamine

Teie arvuti on ka võimas videoseade, millega saate lemmikveebisaitidelt voogesitust kasutades videoid vaadata ning videoid ja filme alla laadida, et neid siis arvuti abil võrguühenduseta nautida.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks kasutage üht arvuti videoportidest (või valikulist dokkimisseadet või laiendusportideseadet), et ühendada väline monitor, projektor või teler.

NB! Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

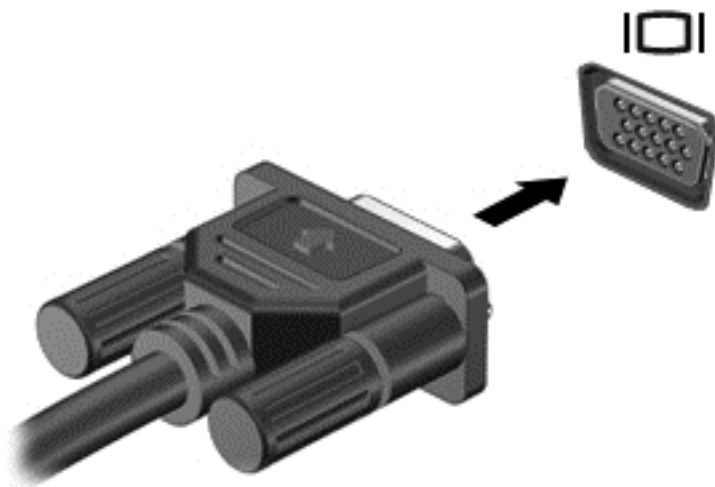
Teavet videofunktsioonide kasutamise kohta leiate HP Support Assistantist.

Videoseadmete ühendamine VGA-kaabliga (valikulise dokkisseadme või laiendusportiseadme kaudu) (ainult teatud mudelitel)

 MÄRKUS. VGA-videoseadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis VGA-kaablit (müüakse eraldi).

Arvutiekraani kujutise nägemiseks välisel VGA-monitoril või selle projitseerimiseks esitluse tarbeks ühendage monitor või projektor arvuti VGA-porti.

1. Ühendage VGA-kaabel monitorist või projektorist välise monitori pordiga valikulisel dokkisseadmel või laiendusportiseadmel, mis on ühendatud arvutiga, toimides näidatud viisil.

2. Ekraanikujutise nelja kuvaoleku vaheldumisi aktiveerimiseks vajutage klahvikombinatsiooni **fn + f4**.

- **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
- **Dubleeri:** Ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
- **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
- **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui vajutate klahvikombinatsiooni **fn + f4**, muutub kuvaolek.

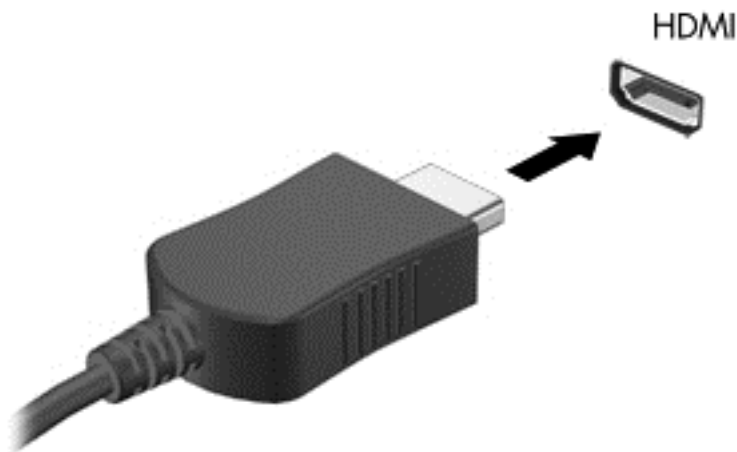
 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **juhtpaneel**, valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Ilme ja isikupärastamine**. Valige jaotisest **Kuva** suvand **Muuda eraldust**.

Videseadmete ühendamine HDMI-kaabliga

 MÄRKUS. HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).

Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoril ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhistele.

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Ekraanikujutise nelja kuvaoleku vaheldumise aktiveerimiseks vajutage klahvikombinatsiooni **fn + f4**.
  - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
  - **Dubleeri:** Ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
  - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
  - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui vajutate klahvikombinatsiooni **fn + f4**, muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **juhtpaneel**, valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Ilme ja isikupärastamine**. Valige jaotisest **Kuva** suvand **Muuda eraldust**.

HDMI-heli häälestamine

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot ja heli. Pärast HDMI-teleri ühendamist arvutiga saate HDMI-heli sisse lülitada järgmiste toimingutega.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** digitaalväljundseadme nimi.
3. Klõpsake üksust **Tee vaikesätteks** ja seejärel üksust **OK**.

Helivoo taastamiseks arvutikõlarites toimige järgmiselt.

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Kõlarid** ja seejärel klõpsake käsku **Taasesitusseadmed**.
2. Klõpsake taasesituse vahekaardil suvandit **Kõlarid**.
3. Klõpsake üksust **Tee vaikesätteks** ja seejärel üksust **OK**.

Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamine MultiStream Transporti abil

MultiStream Transporti (MST) abil saab ühendada arvutiga mitu juhtmega kuvamisseadet, kasutades ühendamiseks arvuti VGA- või DisplayPorti pesasid või jaoturi või välise dokkimisjaama VGA- või DisplayPorti pesasid. Ühendada saab mitut moodi, sõltuvalt sellest, mis tüüpi graafikakontroller on arvutisse paigaldatud ning kas arvutis on sisseehitatud jaotur. Teavet selle kohta, mis riistvara arvutisse paigaldatud on, saate seadmehaldurist.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**. Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.

Kuvamisseadmete ühendamine arvutitega, millel on AMD või Nvidia graafika (koos valikulise jaoturiga)

 MÄRKUS. AMD graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni kuus välist kuvamisseadet.

 MÄRKUS. Nvidia graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni neli välist kuvamisseadet.

Mitme kuvamisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage väline jaotur (eraldi ostetav) DP-DP-kaabli kaudu (eraldi ostetav) arvuti DisplayPortiga (valikulise dokkimisseadme kaudu). Veenduge, et jaoturi toiteadapter on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
2. Ühendage välised kuvamisseadmed VGA-portidesse või DisplayPortidesse jaoturil.
3. Kõigi ühendatud kuvamisseadmete nägemiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale tekst `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**. Kui te ei näe kõiki ühendatud kuvamisseadmeid, siis veenduge, et iga seade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga.

 MÄRKUS. Mitme kuvamisseadme valikute hulka kuuluvad suvandid **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvamisseadmetesse, ja **Laienda**, mis venitab arvutiekraani üle kõigi lubatud kuvamisseadmete.

Kuvarisseadmete ühendamine arvutitega, millel on Intel graafika (koos valikulise jaoturiga)

 MÄRKUS. Intel graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni kolm kuvamisseadet.

Mitme kuvamisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage väline jaotur (eraldi ostetav) DP-DP-kaabli kaudu (eraldi ostetav) arvuti DisplayPortiga (valikulise dokkimisseadme kaudu). Veenduge, et jaoturi toiteadapter on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
2. Ühendage välised kuvamisseadmed VGA-portidesse või DisplayPortidesse jaoturil.
3. Kui Windows tuvastab DP-jaoturisse ühendatud monitori, kuvatakse dialoogiboks **DisplayPort Topology Notification** (DisplayPorti topoloogia teavituse). Klõpsake kuvarite konfigureerimiseks sobivaid suvandeid. Mitme kuvari valikud on **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvamisseadmetesse, ja **Laienda**, mis laiendab ekraanikujutise üle kõigi lubatud kuvamisseadmete ekraanide.

 MÄRKUS. Kui seda dialoogiboksi ei kuvata, siis veenduge, et iga väline kuvamiseade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga. Lisateabe saamiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale tekst `juhtpaneel` ja seejärel valige suvandid **Juhtpaneel** ning **Ilme ja isikupärastamine**. Valige jaotisest **Kuva** suvand **Muuda eraldust**.

Ekraanide ühendamine arvutitega, millel on Inteli graafika (koos sissehitatud jaoturiga)

Sisemise jaoturi ja Inteli graafikakontrolleri abil saate ühendada kuni kolm kuvamisseadet järgmiste konfiguratsioonidega:

- kaks arvutiga ühendatud 1920 x 1200 DP-monitori + üks valikulise dokkimisjaamaga ühendatud 1920 x 1200 VGA-monitor;
- üks arvutiga ühendatud 2560 x 1600 DP-monitor + üks valikulise dokkimisjaamaga ühendatud 1920 x 1200 VGA-monitor.

Mitme kuvamisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage välised kuvamisseadmed arvuti alusel või dokkimisjaamal asuvasse VGA-portidesse või DisplayPortidesse (DP).
2. Kui Windows tuvastab DP-jaoturisse ühendatud monitori, kuvatakse dialoogiboks **DisplayPort Topology Notification** (DisplayPorti topoloogia teavitus). Klõpsake kuvarite konfigureerimiseks sobivaid suvandeid. Mitme kuvari valikud on **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvamisseadmetesse, ja **Laienda**, mis laiendab ekraanikujutise üle kõigi lubatud kuvamisseadmete ekraanide.

 MÄRKUS. Kui seda dialoogiboksi ei kuvata, siis veenduge, et iga väline kuvamiseade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga. Lisateabe saamiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale tekst `juhtpaneel` ja seejärel valige suvandid **Juhtpaneel** ning **Ilme ja isikupärastamine**. Valige jaotisest **Kuva** suvand **Muuda eraldust**.

Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)

 MÄRKUS. Teabe saamiseks selle kohta, millist tüüpi kuvamisseade teil on (Miracastiga ühilduv või Intel WiDi), vaadake teleri või täiendava kuvamisseadme dokumentatsiooni.

Miracastiga ühilduva traadita kuvaseadme leidmiseks ja sellega ühenduse loomiseks avatud rakendustest väljumata toimige järgmiselt.

Miracasti avamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `projitseeri` ja seejärel klõpsake suvandil **Projitseeri teisele ekraanile**. Klõpsake suvandil **Juhtmeta kuvariga ühenduse loomine** ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Valikuliste välisseadmete kasutamine

 MÄRKUS. Lisateavet vajaliku tarkvara ja draiverite või kasutatava arvutipordi kohta leiate tootja suunistest.

Välisseadme ühendamine arvutiga

 ETTEVAATUST. Seadme kahjustamisohu vältimiseks seadme ühendamisel veenduge, et seade on välja lülitatud ja vahelduvvoolu-toitejuhe on lahutatud.

1. Ühendage seade arvutiga.
2. Kui ühendate toitega seadme, ühendage seadme toitejuhe vahelduvvoolupessa (maandatud).
3. Lülitage seade sisse.

Toiteta välise seadme eemaldamiseks lülitage see välja ning ühendage arvuti küljest lahti. Toitega seadme lahutamiseks lülitage seade välja, eemaldage see arvuti küljest ja seejärel eraldage vahelduvvoolutoite juhe.

Väliste valikuliste seadmete kasutamine

Eemaldatavad välised kettaseadmed pakuvad täiendavaid võimalusi andmete salvestamiseks ja lugemiseks. Näiteks saab lisada USB-draivi, ühendades selle arvuti USB-porti.

 MÄRKUS. HP välised USB-draivid tuleks ühendada arvuti toitega USB-porti.

USB-draivid võivad olla järgmist tüüpi:

- 1,44 MB disketidraiv,
- kõvakettamoodul,
- väline optiline draiv (CD, DVD ja Blu-ray),
- MultiBay seade.

Dokkimisliidese kasutamine

Dokkimisliides ühendab arvuti valikulise dokkimis- või laiendusporidiseadmega. Valikuline dokkimis- või laiendusporidiseade pakub lisaporte ja konnektoreid, mida saate arvutiga kasutada.

 MÄRKUS. Järgmised pildid võivad teie arvutist, dokkimisseadmest või laiendusporidiseadmest erineda. Lähtuge piltidest, mis on teie dokkimis- või laiendusporidiseadmele kõige sarnasemad.

Arvuti ühendamiseks dokkimisseadmega toimige järgmiselt.

1. Lukustusmehhanismi sissetõmbamiseks tõmmake välja dokkimisseadme ühendamisnupp **(1)**.

2. Viige dokkisseadmel olevad dokkimispostid kohakuti arvuti põhjal asuvate vastavate süvenditega ning paigutage arvuti dokkisseadmele **(2)**, kuni arvuti kohale kinnitub.

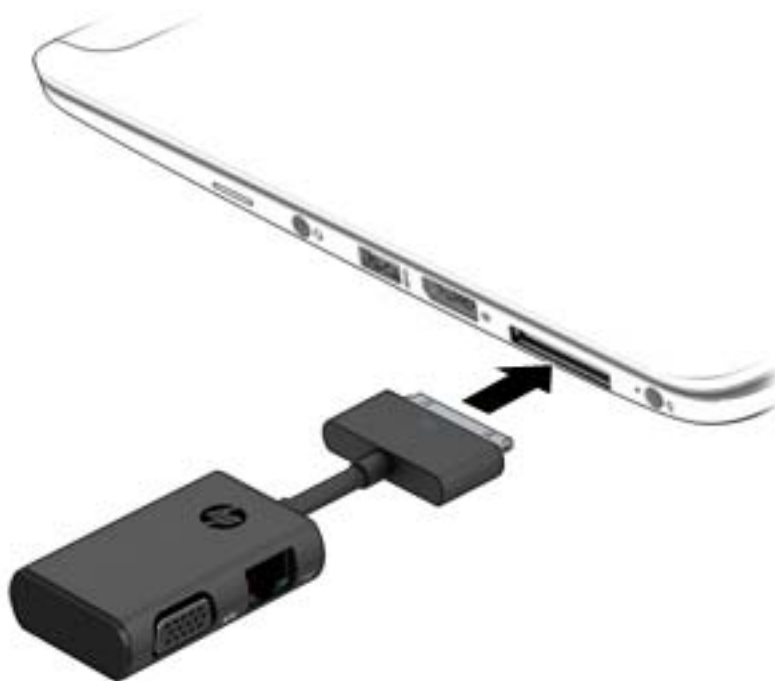
3. Dokkisseadme kinnitamiseks arvuti külge vajutage dokkisseadmel olevat ühendamisnuppu **(1)**. Kui arvuti on turvaliselt kinnitatud, süttib ühenduse märgutuli **(2)**.

Laienduspostiseadme ühendamine arvutiga

1. Viige laienduspostiseadme kaabliiides kohakuti arvuti dokkimisliidesega.

2. Lükake laienduspordiseadme kaabliiides arvuti dokkimisliidesesse, kuni see kohale kinnitub.

6 Toitehaldus

 MÄRKUS. Arvutil võib olla toitenupp või -lülit. Selles juhendis kasutatakse terminit „toitenupp” toite mõlema juhtelemendi tähenduses.

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.

Arvuti väljalülitamiskäsk suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi ning lülitab seejärel välja ekraani ja arvuti.

Lülitage arvuti välja järgmistes olukordades.

- Soovite vahetada akut või pääseda juurde arvuti sees olevatele komponentidele.
- Soovite ühendada välise riistvaraseadme, mida ei saa ühendada USB- (universaalne järjestiksiin) või videoporti.
- Arvutit ei kasutata pikema aja vältel ning see lahutatakse välistoitest.

Olgugi, et arvuti saab sulgeda ka toitenupust, on soovitatav kasutada Windowsi sulgemiskäsku.

 MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis (ainult teatud toodetel), tuleb sellest väljuda, enne kui arvuti sulgeda saab.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige nupp **Start**, valige ikoon **Toide** ja seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid ei ole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage kiirklahvi **ctrl + alt + delete**. Valige ikoon **Toide** ja valige seejärel **Sule arvuti**.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 5 sekundit all.
- Lahutage arvuti välistoitest.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 15 sekundit all.

Toitesuvandite määramine

Energiasäästurežiimide kasutamine

Unerežiim on tehases lubatud. Unerežiimi käivitumisel vilguvad toite märgutuled ja ekraan tühjeneb. Töö salvestatakse mällu.

 ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video taasesituse katkemise ohu vähendamiseks ärge käivitage ketta või välise mälukaardi lugemisel või sellele kirjutamisel unerežiimi.

 MÄRKUS. Sel ajal, kui arvuti on unerežiimis, pole võimalik luua mitte mingit tüüpi võrguühendust ega teha mis tahes arvutitoiminguid.

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Kui arvuti on sisse lülitatud, on unerežiimi käivitamiseks järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Valige nupp **Start**, valige ikoon **Toide** ja seejärel **Unerežiim**.

Unerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

Kui arvuti väljub unerežiimist, süttivad toite märgutuled ning ekraanil kuvatakse kuva poolelioleva tööga.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil sellele ekraanile naasmiseks sisestada Windowsi parool.

Kasutaja algatatud talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine (ainult teatud toodetel)

Toitesuvandite (Energiarežiimi suvandid) abil saate lubada kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi ning muuta muid toitesätteid ja ajalõppe.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna *energiarežiimi suvandid* ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

– või –

Paremklõpsake **toitemõõdiku** ikoonil ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

2. Valige vasakul paanil üksus **Vali toitenupule funktsioon**.
3. Valige suvand **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad** ja valige seejärel alas **Toitenupule vajutamisel** või, **Unerežiimi nupule vajutamisel** suvand **Talveunerežiim**.

– või –

Toite menüüs talveunerežiimi suvandi kuvamiseks valige alas **Väljalülituse sätted** kast **Talveunerežiim**.

4. Valige **Salvesta muudatused**.

Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu. Toite märgutuled süttivad ja ekraanile ilmub teie töö sellisena, nagu see pooleli jäi.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil oma tööga ekraanile naasmiseks sisestada Windowsi parool.

Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine

Toitemõõdik asub Windowsi töölaual. Toitemõõdiku abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata aku laetuse taset.

- Aku laetuse taseme protsendi ja kasutatava energiarežiimi kuvamiseks osutage kursoriga toitemõõdiku ikoonile .
- Toitesuvandite kasutamiseks paremklõpsake toitemõõdiku ikoonil ja seejärel valige loendist soovitud üksus. Samuti võite tippida toiminguriba otsinguväljale märksõna *energiarežiimi suvandid* ja seejärel valida **Energiarežiimi suvandid**.

Toitemõõdiku eri ikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui aku laetuse tase on madal või kriitiline, kuvatakse koos ikooniga ka teade.

Ärkamisel parooli nõudmise määramine

Kui soovite, et arvuti küsiks une- või talveunerežiimist väljumisel parooli, toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `energiarežiimi` suvandid ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

– või –

Paremklõpsake **toitemöödiku** ikoonil ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

2. Valige vasakul paanil üksus **Nõua ärkamisel parooli**.
3. Valige **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Valige **Nõua parooli (soovitav)**.

MÄRKUS. Kasutajakonto parool loomiseks või praeguse parooli muutmiseks valige **Kasutajakonto parooli kehtestamine või muutmine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui teil pole vaja parooli luua ega muuta, jätkake toimingust 5.

5. Valige **Salvesta muudatused**.

Akutoite kasutamine

HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat HP esindusest ostetud akut.

Kui arvuti pole välistoittega ühendatud, töötab see akutoitel. Arvuti aku kasutusaeg varieerub, sõltudes toitehaldussätetest, töötavatest programmidest, ekraani heledusest, ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest. Aku hoidmisel arvutis laetakse seda, kui arvuti on välise vahelduvvooluallikaga ühendatud, ning kaitstakse teie tööd elektrikatkestuse korral. Kui arvutis on laetud aku ja arvuti töötab välisel vahelduvvoolutoitel, lülitub arvuti vahelduvvooluadapteri arvuti küljest lahutamisel või voolukatkestuse korral automaatselt akutoitele.

MÄRKUS. Arvuti vahelduvvoolutoitest lahutamisel vähendatakse aku säästmiseks automaatselt ekraani heledust. Teatud arvutitooted saavad aku kasutusaaja pikendamiseks vahetada graafikarežiimi.

Lisateabe leidmine aku kohta

Akuteabe kuvamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistent**.

– või –

Klõpsake tegumiribal küsimärgiikoonil.

2. Valige **Minu arvuti**, valige vahekaart **Diagnostika ja tööriistad** ja seejärel valige **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

Rakenduses HP Support Assistent on aku kohta saadaval järgnev teave ja tööriistad:

- HP akukontrolli tööriist aku jõudluse kontrollimiseks
- Teave aku kalibreerimise, toitehalduse ning õige hoolduse ja hoiustamise kohta, et pikendada aku kasutusaega
- Teave akutüüpide, spetsifikatsioonide, elutsükli ja mahtuvuse kohta

HP akukontrolli kasutamine

Aku oleku jälgimiseks või selle tuvastamiseks, kas aku ei hoia enam laengut, kasutage üksuses HP Support Assistant saadolevat HP akukontrolli. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

HP akukontrolli käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvutiga vahelduvvooluadapter.

MÄRKUS. Selleks et akukontroll töötaks korralikult, peab arvuti olema ühendatud välise toiteallikaga.

2. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Klõpsake tegumiribal küsimärgiikoonil.

3. Valige **Minu arvuti**, valige vahekaart **Diagnostika ja tööriistad** ja seejärel valige **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

Akukontroll kontrollib akut ja selle toiteelemente, selgitab, kas need töötavad korralikult, ning teatab tulemused.

Aku laetuse taseme kuvamine

Osutage kursoriga **toitemõõdiku** ikoonile .

Aku tühjenemisaja pikendamine

Aku tühjenemisaeg erineb olenevalt funktsioonidest, mida kasutate, kui arvuti töötab akutoitel. Maksimaalne aku tühjenemisaeg lüheneb järk-järgult, kuna aku mahtuvus kahaneb.

Näpunäited aku tühjenemise aja pikendamiseks:

- Vähendage ekraani heledust.
- Valige toitesuvandites režiim **Energiasäästja**.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Selles jaotises on kirjeldatud tehases määratud hoiatusi ja süsteemivastuseid. Mõnda aku tühjenemise hoiatust ja süsteemivastust saab toitesuvandite (Energiaarežiimi suvandid) kaudu muuta. Toitesuvandite kaudu määratud eelistused ei mõjuta märgutulesid.

Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `energiaarežiimi suvandid` ja seejärel valige **Energiaarežiimi suvandid**.

Aku tühjenemise tuvastamine

Kui arvuti ainsaks toiteallikaks oleva aku laetuse tase langeb madalale või kriitilisele tasemele, võib toimuda järgmine.

- Aku märgutuli (ainult teatud toodetel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- **Toitemõõdiku** ikoon kuvab teatise aku laetuse madala või kriitilise taseme kohta.

Kui arvuti töötab või on unerežiimis, siis jääb arvuti lühikeseks ajaks unerežiimi ja seejärel lülitub välja ning kogu salvestamata teave läheb seejuures kaduma.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval

- ▲ Ühendage mõni järgmistest seadmetest:
  - vahelduvvooluadapter,
  - dokkimis- või laiendusseade,
  - HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter.

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

Kui ühtegi toiteallikat pole saadaval ja aku laetus on madalal tasemel, siis salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Akutoite säästmine

- Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `energiarežiimi` suvandid ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
  - või –
- Määrake toitesuvandite abil energiasäästlikud sätted.
- Lülitage välja traadita kohtvõrgu (WLAN) ja tavalise kohtvõrgu (LAN) ühendus ning väljuge modimirakendustest, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mis ei ole ühendatud välistoitega.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised mälukaardid, mida te ei kasuta.
- Vähendage ekraani heledust.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage unerežiim või lülitage arvuti välja.

Akude utiliseerimine

Ärge visake vana akut selle kasutusea lõppedes olmejäätmete hulka. Järgige akude utiliseerimist puudutavaid kohalikke seadusi ja eeskirju.

Aku väljavahetamine

Selle toote akut/akusid ei ole kasutajal võimalik lihtsasti vahetada. Aku eemaldamine või vahetamine võib mõjutada garantiid. Kui aku ei hoia enam laengut, võtke ühendust toega.

Välise vahelduvvoolutoite kasutamine

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

 MÄRKUS. Teavet arvuti vahelduvvoolutoitega ühendamise kohta leiab arvutiga kaasas olevalt teabelehel *Häälestusjuhised*.

Välise vahelduvvoolutoite arvutisse edastamiseks saab kasutada heakskiidu saanud vahelduvvooluadapterit või dokkimis- või laiendusseadet.

Ühendage arvuti välise vahelduvvooluallikaga järgmistes olukordades:

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või muutmisel,
- teabe kirjutamisel CD-le, DVD-le või BD-le (ainult teatud toodetel)
- kettadefragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Arvuti ühendamisel välise vahelduvvoolutoitega toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- kui arvuti on sisse lülitatud, muudab toitemõõdiku ikoon toiminguribal ilmet.

Arvuti välisest vahelduvvoolutoitest lahutamisel toimub järgmine:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks.

7 Turvalisus

Arvuti kaitsmine

Windowsi operatsioonisüsteemis ja mitte-Windowsi häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS) sisalduvad standardsed turbefunktsioonid kaitsevad teie isiklikke sätteid ja andmeid mitme ohu eest.

- **MÄRKUS.** Turbemeetmed on mõeldud tõkestamiseks. Tõkestamine ei pruugi ära hoida toote väärkasutamist või vargust.
- **MÄRKUS.** Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage ja kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätteid.
- **MÄRKUS.** Mõni loetletud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.
- **MÄRKUS.** Arvuti toetab mõnes piirkonnas saadaolevat võrgupõhist jälitus-turvateenust Computrace. Kui arvuti varastatakse, saab Computrace arvuti asukoha tuvastada, kui volitamata kasutaja Interneti-ühenduse loob. Lahenduse Computrace kasutamiseks tuleb osta tarkvara ja tellida teenus. Teavet Computrace'i tarkvara tellimise kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com>.

Oht arvutile	Turbefunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	HP Client Security koos parooli, kiipkaardi, kontaktivaba kaardi, registreeritud sõrmejälgede või muu autentimislahendusega
Arvuti häälestusutiliidi Computer Setup (BIOS) volitamata avamine	BIOS-i halduriparool arvuti häälestusutiliidis Computer Setup*
Volitamata juurdepääs kõvakettasule	DriveLocki parool (ainult teatud toodetel) häälestusutiliidis Computer Setup *
Volitamata käivitamine valikuliselt väliselt optiliselt draivilt (ainult teatud toodetel), valikuliselt väliselt kõvakettalt (ainult teatud toodetel) või sisemise võrguadapteri abil	Alglaadimisvalikute funktsioon arvuti häälestusutiliidis*
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Windowsi kasutajaparool
Volitamata juurdepääs andmetele	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkvara HP Drive Encryption • Windows Defender
Volitamata juurdepääs arvuti häälestusutiliidile ja muule süsteemivastusteabele	BIOS-i halduriparool arvuti häälestusutiliidis Computer Setup*
Arvuti volitamata teisaldamine	Turvakaabli pesa (kasutusel valikulise turvakaabliga ainult teatud toodetel)

*Arvuti häälestusutiliit on eelinstallitud ROM-il põhinev utiliit, mida saab kasutada ka siis, kui operatsioonisüsteem ei tööta või ei käivitu. Häälestusutiliidis Computer Setup navigeerimiseks ja valikute tegemiseks saab kasutada osutusseadet (puuteplaat, osutushoob või USB-hiir) või klaviatuuri.

MÄRKUS. Klaviatuurita tahvelarvutitel saate kasutada puutekraani.

Paroolide kasutamine

Parool on märgijada, mis valitakse arvutis talletatava teabe kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi paroole, olenevalt sellest, mil viisil soovite juurdepääsu teabele juhtida. Paroole saab kehtestada Windowsis ja arvutisse eelinstallitud häälestusutiliidis Computer Setup.

- BIOS-i halduri- ja DriveLocki paroole saab määrata häälestusutiliidis Computer Setup ja neid haldab süsteemi BIOS.
- Windowsi paroole saab määrata ainult Windowsi operatsioonisüsteemis.
- Kui unustate nii häälestusutiliidis määratud DriveLocki kasutajaparooli kui ka häälestusutiliidis määratud DriveLocki ülemparooli, on paroolidega kaitstav kõvaketas jäädavalt lukus ja seda ei saa enam kasutada.

Te võite kasutada sama parooli nii arvuti häälestusutiliidi kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul. Te võite kasutada sama parooli ka rohkem kui ühe arvuti häälestusutiliidi funktsiooniga.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest soovitustest.

- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Ärge kasutage samu paroole mitmes rakenduses ega veebisaidil. Ärge kasutage Windowsi parooli üheski muus rakenduses ega veebisaidil.
- Enda veebilehtede ja rakenduste kasutajanimede ja paroolide talletamiseks kasutage tarkvara HP Client Security funktsiooni Password Manager. Kui olete need unustanud, saate neid turvaliselt vaadata.
- Ärge hoidke paroole arvutis failis.

Järgmistes tabelites on loetletud tavapäraselt kasutatavad Windowsi ja häälestusutiliidi halduriparoolid ja kirjeldatud nende funktsioone.

Paroolide määramine Windowsis

Parool	Funktsioon
Halduriparool*	Piirab juurdepääsu Windowsi haldajataseme kasutajakontole. MÄRKUS. Windowsi halduriparooli kehtestamine ei kehtesta BIOS-i halduriparooli.
Kasutajaparool*	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest.

*Windowsi halduriparooli või Windowsi kasutajaparooli määramise kohta lisateabe saamiseks tippige tegumiriba otsinguväljale märksõna `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis

Parool	Funktsioon
BIOS-i halduriparool*	Piirab juurdepääsu arvuti häälestusutiliidile. MÄRKUS. Kui lubatud on BIOS-i halduriparooli eemaldamist takistavad funktsioonid, ei pruugi teil olla võimalik seda eemaldada kuni funktsioonide keelamiseni.
DriveLocki ülemparool*	Piirab juurdepääsu sisemisele kõvaketale, mida kaitseb DriveLock. Kasutatakse ka DriveLocki kaitse eemaldamiseks.

Parool	Funktsioon
	MÄRKUS. Teatud toodetel tuleb BIOS-i halduriparool määrata enne DriveLocki parooli määramist.
DriveLocki kasutajaparool*	Kaitseb juurdepääsu sisemisele kõvakettale, mida kaitseb DriveLock; see määratakse DriveLocki paroolide all protsessi lubamisel. MÄRKUS. Teatud toodetel tuleb BIOS-i halduriparool määrata enne DriveLocki parooli määramist.

* Lisateavet nende paroolide kohta leiate järgmistest jaotistest.

BIOS-i halduriparooli haldamine

Parooli seadistamiseks, muutmiseks või kustutamiseks toimige järgmiselt.

BIOS-i halduriparooli seadistamine

- Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
- Valige **Turvalisus**, valige **Loo BIOS-i halduriparool** või **Määra BIOS-i halduriparool** (ainult teatud toodetel) ja vajutage **enter**.
- Küsimisel tippige parool.
- Küsimisel tippige parool selle kinnitamiseks uuesti.
- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks valige ikoon **Save** (Salvesta) ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli muutmine

- Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

2. Valige **Turvalisus**, valige **Muuda BIOS-i halduriparooli** või **Muuda parooli** (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
3. Küsimisel tippige praegune parool.
4. Küsimisel tippige uus parool.
5. Küsimisel tippige uus parool ja kinnitage see.
6. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks valige ikoon **Salvesta** ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli kustutamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Turvalisus**, valige **Muuda BIOS-i halduriparooli** või **Muuda parooli** (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
3. Küsimisel tippige praegune parool.
4. Kui teil palutakse sisestada uus parool, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
5. Kui teil palutakse uuesti uus parool sisestada, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks valige ikoon **Salvesta** ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli sisestamine

Viibal **BIOS-i halduriparool** sisestage parool (kasutades samu klahve, mida kasutasite parooli määramiseks), seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**. Pärast BIOS-i halduriparooli sisestamise kahte ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti taaskäivitama.

Computer Setupi DriveLocki parooli haldamine (ainult teatud toodetel)

 ETTEVAATUST. DriveLocki kaitsega kõvaketta kasutuskõlbmatuks muutumise vältimiseks kirjutage DriveLocki kasutajaparool ja DriveLocki ülemparool üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Kui unustate mõlemad DriveLocki paroolid, lukustub kõvaketas jäädavalt ja seda ei saa enam kasutada.

DriveLocki kaitse kaitseb kõvakettasisu volitamata avamise eest. DriveLocki saab rakendada ainult arvuti sisemisele kõvakettale. Kui draiv on DriveLocki kaitsega kaitstud, tuleb draivi avamiseks sisestada parool. Et kõvakettale saaks DriveLocki paroolidega juurde pääseda, peab kõvaketas olema paigaldatud arvutisse või eripordilaiendisse.

DriveLocki kaitse sisemisele kõvakettale rakendamiseks tuleb arvuti häälestusutiliidis määrata kasutaja- ja ülemparool. DriveLocki kaitset kasutades pidage meeles järgmist.

- Kui kõvakettale on rakendatud DriveLocki kaitse, pääseb kõvakettale juurde ainult kasutajaparooli või ülemparooli sisestamisel.
- Kasutajaparooli omanik peaks olema kaitstud kõvaketta igapäevane kasutaja. Ülemparooli omanik võib olla kas süsteemi haldur või igapäevane kasutaja.
- Kasutajaparool ja ülemparool võivad olla identsed.
- Kasutajaparooli või ülemparooli saate kustutada ainult draivilt DriveLocki kaitse eemaldamisega.

 MÄRKUS. Teatud toodetel tuleb BIOS-i halduriparool määrata enne DriveLocki funktsioonidele juurdepääsu.

DriveLocki parooli määramine

DriveLocki parooli määramiseks häälestusutiliidis toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Turvalisus**, tehke valik **Kõvaketta utiliidid** või **Kõvaketta tööriistad** (ainult teatud toodetel), valige **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

MÄRKUS. Teatud toodetel võib vajalik olla määrata DriveLocki parool ja BIOS-i halduriparool.

3. Valige kõvaketas, mida soovite kaitsta ja seejärel vajutage **enter**.
4. Valige **Määra DriveLocki ülemparool** või **Määra DriveLocki parool** (ainult teatud toodetel) ja vajutage seejärel sisestusklahvi **enter**.
5. Lugege hoiatust hoolikalt.
6. DriveLocki parooli määramiseks järgige ekraanile kuvatavaid juhiseid.
7. Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ja seejärel valige **Yes** (Jah).

DriveLocki (ainult teatud toodetel) lubamine

Teatud toodetel võib DriveLocki lubamiseks vaja olla neid juhiseid järgida.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    1. Lülitage arvuti välja.
    2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    1. Lülitage tahvelarvuti välja.
    2. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Turvalisus**, valige **Kõvaketta utiliidid** või **Kõvaketta tööriistad** (ainult teatud toodetel), valige **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

MÄRKUS. Teatud toodetel võib vajalik olla sisestada BIOS-i halduriparool ja valida **Määra DriveLocki parool**.

3. Valige kõvaketas, mida soovite kaitsta ja seejärel vajutage **enter**.

4. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, et lubada DriveLock ja sisestada küsimisel parool.

MÄRKUS. Teatud toodetel võidakse kuvada viip funktsiooni DriveLock sisestamiseks. See väli on tõstutundlik.

5. Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ja seejärel valige **Yes** (Jah).

DriveLocki keelamine (ainult teatud toodetel)

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.

- Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid

1. Lülitage arvuti välja.

2. Vajutage toitenuppu ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

- Klaviatuurita tahvelarvutid

1. Lülitage tahvelarvuti välja.

2. Vajutage korraga toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

2. Valige **Turvalisus**, valige **Kõvaketta utiliidid** või **Kõvaketta tööriistad** (ainult teatud toodetel), valige **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

MÄRKUS. Teatud toodetel võib vajalik olla sisestada BIOS-i halduriparool ja valida **Määra DriveLocki parool**.

3. Valige kõvaketas, mida soovite hallata ja seejärel vajutage **enter**.

4. DriveLocki keelamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

5. Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ja seejärel valige **Yes** (Jah).

DriveLocki parooli sisestamine (ainult teatud toodetel).

Veenduge, et kõvaketas on sisestatud arvutisse (mitte valikulisse dokkimisseadmesse või välisesse MultiBay seadmesse).

Tippige viibas **DriveLock Password** (DriveLocki parool) kasutaja- või ülemparool (sama klahvikombinatsioon, mida kasutate parooli määramisel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

Pärast parooli sisestamise kolme ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti välja lülitama ja uuesti proovima.

DriveLocki parooli muutmine (ainult teatud toodetel).

DriveLocki parooli muutmiseks häälestusutiliidis toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Vajutage toitenuppu.
3. Tippige **DriveLocki parooli** viibas praegune DriveLocki kasutajaparool või ülemparool, mida soovite muuta, vajutage **enter** ja seejärel vajutage või koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
4. Valige **Turvalisus**, valige **Kõvaketta utiliidid** või **Kõvaketta tööriistad** (ainult teatud toodetel), valige **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

MÄRKUS. Teatud toodetel võib vajalik olla sisestada BIOS-i halduriparool ja valida **Määra DriveLocki parool**.

5. Valige kõvaketas, mida soovite hallata ja seejärel vajutage **enter**.
6. Tehke valik muuta parooli ja järgige ekraanil kuvatavaid viipasid parooli sisestamiseks.

MÄRKUS. Suvand **Muuda DriveLocki ülemparooli** on nähtav ainult siis, kui ülemparool on kolmandas sammus DriveLocki parooli viibas lisatud.

7. Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Häälestusutiliidi Computer Setup automaatse DriveLocki kasutamine (ainult teatud toodetel)

Mitme kasutajaga keskkonnas võite lubada DriveLocki automaatse parooli funktsiooni. Kui DriveLocki automaatse parooli funktsioon on lubatud, luuakse teie jaoks juhukasutaja parool ja DriveLocki ülemparool. Kui mis tahes kasutaja täidab paroolikriteeriumid, kasutatakse kõvaketta lukust vabastamiseks sama juhukasutaja parooli ja DriveLocki ülemparooli.

MÄRKUS. Juurdepääsuks DriveLocki automaatse parooli funktsioonidele peab esmalt määrama BIOS-i halduriparooli.

Automaatse DriveLocki parooli sisestamine (ainult teatud toodetel)

DriveLocki automaatse parooli funktsiooni lubamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaosas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **f10**.

3. Valige **Turvalisus**, valige **Kõvaketta utiliidid**, valige **Automaatne DriveLock** ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
5. Valige sisemine kõvaketas ning vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Lugege läbi kuvatav hoiatus. Jätkamiseks valige **YES (JAH)**.
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks valige ikoon **Save** (Salvesta) ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

Automaatse DriveLocki kaitse eemaldamine (ainult teatud toodetel).

DriveLocki kaitse eemaldamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **f10**.
3. Valige **Turvalisus**, valige **Kõvaketta utiliidid**, valige **Automaatne DriveLock** ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
5. Valige sisemine kõvaketas ning vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Valige **Disable protection** (Keela kaitse).
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks valige ikoon **Salvesta** ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Internetti ühendatuna, võib see olla avatud arvutiviirustele. Arvutiviirused võivad halvata operatsioonisüsteemi, programmide või utiliidide töö või põhjustada nende töös tõrkeid.

Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju. Hiljuti avastatud viiruste vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena.

Teie arvutisse on eelinstallitud Windows Defender. Arvuti täielikuks kaitsmiseks soovime jätkata viirusetõrjeprogrammi kasutamist.

Lisateabe saamiseks arvutiviiruste kohta avage rakendus HP Support Assistant.

Tulemüritarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurdepääsu takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning neid võrreldakse kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Arvutis või võrguseadmetes võib tulemüür juba installitud olla. Vastasel korral on saadaval tarkvaralised tulemüüri lahendused.

MÄRKUS. Mõnel juhul võib tulemüür takistada juurdepääsu Interneti-mängudele, häirida printimist või failide ühiskasutusse andmist võrgus või blokeerida lubamatud e-kirjade manused. Probleemi ajutiseks lahendamiseks keelake tulemüür, tehke soovitud toiming ja lubage tulemüür uuesti. Probleemi püsivaks lahendamiseks konfigureerige tulemüür ümber.

Oluliste turbevärskenduste installimine

ETTEVAATUST. Microsoft® saadab kriitiliste värskenduste kohta teateid. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti kriitilised värskendused kohe, kui nende kohta teate saate.

Saate valida värskenduste automaatse installimise. Sätete muutmiseks tippige tegumiriba otsinguväljale juhtpaneel ja valige seejärel **Juhtpaneel**. Valige **Süsteem ja turve**, valige **Windows Update**, valige **Muuda sätteid** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Tarkvara HP Client Security Manager kasutamine (ainult teatud toodetel)

Tarkvara HP Client Security on arvutisse on eelinstallitud. Tarkvarale pääseb juurde tegumiriba paremas otsas asuva HP Client Security ikooni ja Windowsi juhtpaneeli kaudu. Tarkvara sisaldab turbefunktsioone arvuti, võrkude ja privaatsete andmete kaitsmiseks volitamata juurdepääsu eest. Lisateavet leiate tarkvara HP Client Security spikrist.

HP Touchpoint Manageri kasutamine (ainult teatud toodetel)

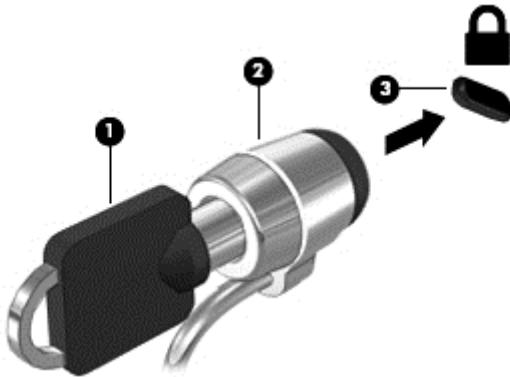
HP Touchpoint Manager on pilvepõhine IT-lahendus, mis võimaldab ettevõtetel efektiivselt hallata ja kaitsta oma vara. HP Touchpoint Manager aitab kaitsta seadmeid pahavara ja muude rünnete vastu, kaitsta monitoride tervist ja võimaldab klientidel vähendada lõppkasutaja seadme- ja turvaprobeeme. Kliendid saavad kiiresti tarkvara alla laadida ja installida, mis on väga kuluefektiivne, võrreldes traditsiooniliste ettevõttesiseste lahendustega. Lisateavet leiate jaotisest <http://www.hptouchpointmanager.com>.

Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) paigaldamine

 MÄRKUS. Turvakaabel toimib pigem takistavalt, kuid ei välista toote väärkasutamist ega selle vargust.

 MÄRKUS. Turvakaabli pesa võib selles jaotises oleval pildil esitatust pisut erineda.

1. Silmustage turvakaabel kindlalt kinnitatud eseme ümber.
2. Sisestage võti (1) turvakaabli lukku (2).
3. Sisestage turvakaabli lukk arvuti turvakaabli pesa (3) ja lukustage kaabli lukk võtme abil.

Sõrmejäljelugeja kasutamine (ainult teatud toodetel)

Teatud toodetel on saadaval sisseehitatud sõrmejäljelugejad. Sõrmejäljelugeja kasutamiseks peate oma sõrmejäljed registreerima HP Client Security rakenduses Credential Manager. Lisateavet leiate HP Client Security tarkvaraspikrist.

Pärast rakenduses Credential Manager sõrmejälgede registreerimist võite kasutada toetatud rakendustes ja veebisaitidel kasutajanimede ja paroolide talletamiseks ja sisestamiseks tarkvara HP Client Security funktsiooni Password Manager.

Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine

Sõrmejäljelugeja on väike metallist andur, mis võib asuda ühes järgmistest asukohtadest:

- puuteplaadi alaosa juures;
- klaviatuuri paremal poolel;
- ekraani paremas ülaservas;
- ekraani vasakul poolel.

Olenevalt tootest võib lugeja suund olla horisontaalne või vertikaalne. Mõlemal juhul tuleb tõmmata sõrmega metallist anduri suhtes risti.

8 Hooldus

Tähtis on arvuti regulaarselt hooldada, et see oleks optimaalses seisukorras. Selles jaotises selgitatakse, kuidas kasutada tööriistu nagu kettadefragmentor ja kettapuhastus. Jaotises pakutakse ka juhiseid programmide ja draiverite värskendamiseks, samme arvuti puhastamiseks ja näpunäiteid arvutiga reisimiseks (või selle transpordiks).

Jõudluse parandamine

Kui viite läbi regulaarseid hooldustoiminguid nagu ketta defragmentimine ja kettapuhastus, saate oma arvuti jõudlust oluliselt parandada.

Ketta defragmentori kasutamine

HP soovib kasutada ketta defragmentimist, et defragmenteerida kõvaketast vähemalt korra kuus.

MÄRKUS. Pooljuhtdraivid (SSD) pole ketta defragmentori kasutamine tarvilik.

Ketta defragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvoolutoitega.
2. Tippige tegumiriba otsinguväljale `defragmentimine` ja seejärel valige **Ketaste defragmentimine ja optimeerimine**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Lisateavet leiate ketta defragmentori tarkvaraspikrist.

Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mida saate kettaruumi vabastamiseks ja arvuti tõhusama käitamise soodustamiseks turvaliselt kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `ketas` ja seejärel valige **Kettaruumi vabastamine tarbetute failide kustutamise teel** või **Rakenduste desinstallimine kettaruumi vabastamiseks**.
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast, parkides draivi ja peatades kõik andmepäringud ühel järgmistest tingimustest:

- arvuti kukub maha;
- liigutate suletud ekraaniga arvuti, kui arvuti töötab akutoitel.

Lühikest aega pärast ühe eelmainitud sündmuse lõppu taastab HP 3D DriveGuard kõvaketta normaaltöö.

MÄRKUS. HP 3D DriveGuard kaitseb ainult sisemisi kõvakettaid. HP 3D DriveGuard ei kaitse dokkimisseadmetesse paigaldatud või USB-pordi kaudu ühendatud kõvakettaid.

 MÄRKUS. Kuna pooljuhtketastel (SSD-d) ei ole liikuvaid osi, ei ole HP 3D DriveGuard nende ketaste jaoks vajalik.

Lisateavet leiate HP 3D DriveGuardi tarkvaraspikrist.

HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine

Kui esmases või teiseses (ainult teatud toodetel) kõvakettasahtlis olev draiv pargitakse, muudab arvutil olev draivi märgutuli värvi. Et teha kindlaks, kas mõni draiv on parasjagu kaitstud või pargitud, vaadake Windowsi töölaual tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal kuvatud ikooni.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid regulaarselt värskendada. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ja valikuid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saaks te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

HP programmide ja draiverite uusimate versioonide allalaadimiseks minge veebilehele <http://www.hp.com/support>. Lisaks võite tellida automaatsed teavitused, mis kuvatakse uute värskenduste olemasolul.

Kui soovite programme ja draivereid värskendada, järgige järgmisi juhiseid.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –
Klõpsake tegumiribal küsimärgi ikoonil.
2. Valige **Minu arvuti**, valige sakk **värskendused** ja seejärel valige **Otsi värskendusi ja teateid**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Arvuti puhastamine

Arvuti ohutuks puhastamiseks kasutage järgmisi tooteid.

- Maksimaalselt 0,3-protsendilise kontsentratsiooniga dimetüülbensüülammooniumkloriid (näiteks erinevate tootjate ühekordsed lapid)
- Alkoholivaba klaasipuhastusvedelik
- Vee ja pehme seebi lahus
- Kuiv mikrokiust puhastuslapp või seemisnahk (õlivaba staatilist elektrit mittetekitav lapp)
- Staatilist elektrit mittetekitav lapp.

 ETTEVAATUST. Vältige tugevatoimeliste puhastusvahendite kasutamist, mis võivad arvutit jäädavalt kahjustada. Kui te pole kindel kas puhastusvahend on arvuti jaoks ohutu, kontrollige toote sisu ja veenduge, et see ei sisalda koostisaineid nagu alkohol, atsetoon, ammooniumkloriid, metüleenkloriid ja süsivesinikud.

Kiulised materjalid, nagu pabersalvrätikud, võivad arvuti pinda kriimustada. Ajapikku võivad mustuse osakesed ja puhastusained kriimudesse koguneda.

Puhastustoimingud

Arvuti ohutuks puhastamiseks järgige selles jaotises esitatud protseduure.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge üritage arvutit puhastada selle töötamise ajal.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Katkestage vahelduvvooluühendus.
3. Eemaldage kõik elektritoitega välisseadmed.

⚠ ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge pihustage puhastusvahendit või vedelikku otse arvuti pinnale. Pinnale tilkunud vedelik võib jäädavalt sisemisi komponente kahjustada.

Ekraani puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt, kasutades alkoholivaba klaasipuhastusvedelikuga niisutatud pehmet ebemevaba lappi. Enne ekraani sulgemist veenduge, et ekraan on kuiv.

Külgede ja kaane puhastamine

Külgede ja kaane puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka, või kasutage sobivat ühekordset lappi.

✍ MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel rakendage mustuse ja prahi eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodetel)

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi saamise ja arvuti sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

⚠ ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge laske vedelikel klahvide vahele tilkuda.

- Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka, või kasutage sobivat ühekordset lappi.
- Klahvide kinnijäämise vältimiseks ja tolmu, ebemete ning osakeste eemaldamiseks klaviatuurist kasutage suruõhku.

Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadmete ohutuks transportimiseks silmas järgmisi nõuandeid.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
  - Varundage oma teave välisele draivile.
  - Eemaldage kõik kettad ja välised andmekandjad (nt mälukaartid).
  - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
  - Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

- Kui plaanite arvuti lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, kus öeldakse, millal võite arvuti kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN“ või „FRAGILE“.
- Traadita võrguseadmete kasutamine võib olla teatud keskkondades keelatud. Sellised keelud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes piirkondades. Kui te pole traadita võrguseadmete kasutamise eeskirjades kindel, peaksite enne arvuti sisselülitamist luba küsima.
- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
  - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
  - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvuti kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

---

9 Varundus ja taaste

Selles peatükis käsitletakse järgmisi teemasid. Selle peatüki teave on enamiku toodete puhul standardne.

- Taasteandmekandja ja varundite loomine
- Süsteemi taastamine

Lisateavet leiate rakendusest HP support assistant.

- ▲ Tippige tegumiriba otsinguväljale `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Klõpsake tegumiribal küsimärgi ikoonil.

 NB! Kui kasutate süsteemi taastamise protseduure tahvelarvutil, peab tahvelarvuti aku olema enne taaste protsessi alustamist laetud vähemalt 70% ulatuses.

NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvutite puhul ühendage enne taaste protsesside toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

Taasteandmekandja ja varundite loomine

Järgmised taasteandmekandja ja varundite loomise viisid on saadaval ainult teatud toodetel. Valige saadaolev viis vastavalt teie arvuti mudelile.

- Kasutage arvuti HP taastekandja loomiseks funktsiooni HP Recovery Manager, kui olete arvuti edukalt häälestanud. Sel viisil loote arvutis oleva HP taastesektsiooni varundi. Varundi abil saab kõvakettarikke või kõvaketta asendamise korral taastada algse operatsioonisüsteemi. Teavet taasteandmekandja loomise kohta leiate jaotisest [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 55](#). Teavet taastesuvandite kohta, mis on taastekandjat kasutades olemas leiate jaotisest [Windowsi tööriistade kasutamine lk 56](#).
- Kasutage Windowsi tööriistu, et luua süsteemi taastepunkte ning varundada isiklik teave.

Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 57](#).

 MÄRKUS. Kui mälu on 32 GB või vähem, on Microsofti Süsteemitaaste vaikinisi keelatud.

HP taasteandmekandjate loomine (ainult teatud toodetel)

Võimaluse korral kontrollige taastesektsiooni ja Windowsi sektsiooni olemasolu. **Stardimenüüs** valige **File Explorer** ja seejärel valige **See arvuti**.

- Kui arvuti ei kuva Windowsi ketta sektsiooni ja Taastesektsiooni, saate oma süsteemi taastekandja hankida toelt. Vaadake arvutiga kaasas olnud *rahvusvaheliste telefoninumbrite brošüüri*. Kontaktteabe leiate ka HP veebisaidilt. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Windowsi tööriistade abil saab luua süsteemi taastepunkte ja varundada isiklikku teavet, vaadake [Windowsi tööriistade kasutamine lk 56](#).

- Kui arvuti loendis on Taastesektsioon ja Windowsi ketta sektsioon olemas, saate kasutada HP Recovery Manager rakendust taastekandja loomiseks, kui olete arvuti edukalt häälestanud. Kõvakettarikke korral

saate HP taastekandja(te) abil süsteemi taastada. Süsteemi taastamisel installitakse uuesti algne operatsioonisüsteem ja tehases algselt installitud programmid ning seejärel konfigureeritakse programmide sätted. HP taastekandjat saab kasutada ka süsteemi kohandamiseks või tehasesätete taastamiseks kõvaketta asendamise korral.

- Luua saab ainult ühe komplekti taastekandjaid. Käsitsege neid taastevahendeid hoolikalt ja hoidke neid kindlas kohas.
- HP Recovery Manager kontrollib arvutit ja määrab loodava taastekandja jaoks nõutava mälumahu.
- Taasteketaste loomiseks peab arvutil olema optiline draiv DVD-ketta kirjutamise funktsiooniga ning peate kasutama ainult kvaliteetseid tühje DVD-R, DVD+R, DVD-R DL või DVD+R DL kettaid. Ärge kasutage korduvsalvestatavaid kettaid, nagu CD±RW, DVD±RW, kahekihiline (DL) DVD±RW ja BD-RE (korduvkirjutatav Blu-ray-ketas), sest need pole tarkvaraga HP Recovery Manager ühilduvad. Samas saate kasutada ka kvaliteetset tühja USB-mälupulka.
- Kui arvutil pole sisseehitatud DVD-le kirjutamise toega optilist draivi, kuid soovite luua DVD-taastekandjaid, saate taasteketaste loomiseks kasutada välist optilist draivi (eraldi ostetav). Kui kasutate välist optilist draivi, tuleb see ühendada arvuti USB-porti, mitte mõne välisseadme (nt jaotur) USB-porti. Kui te DVD-andmekandjaid luua ei saa, saate taastekettad oma arvuti jaoks hankida HP-lt. Vaadake arvutiga kaasas olnud *rahvusvaheliste telefoninumbrite brošüüri*. Kontaktteabe leiate ka HP veebisaidilt. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- Enne taastekandja(te) loomise alustamist veenduge, et arvuti on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
- Taastekandja(te) loomine võib kesta tund või veelgi kauem. Ärge loomisprotsessi katkestage.
- Vajaduse korral saate programmi sulgeda ka enne kõigi DVD-taasteketaste loomise lõpetamist. HP Recovery Manager kõrvetab parajasti kõrvetatava DVD lõpuni. Järgmine kord, kui rakenduse HP Recovery Manager avate, palutakse teil jätkata.

HP taastekandja loomiseks toimige järgmiselt.

 NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvutite puhul ühendage enne järgmiste toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `Recovery` (Taaste) ja seejärel valige **HP Recovery Manager** (HP Taastehaldur).
2. Valige **Taastesektsiooni loomine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui teil on kunagi vaja süsteemi taastada, vaadake jaotist [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 57](#).

Windowsi tööriistade kasutamine

Windowsi tööriistade abil saate luua taastekandjad, süsteemi taastepunktid ja varukoopiad isiklikust teabest.

 MÄRKUS. Kui mälu on 32 GB või vähem, on Microsofti Süsteemitaaste vaikimisi keelatud.

Lisateabe saamiseks vaadake rakendusse Alustamine.

- ▲ Vajutage **Start**, seejärel valige **Alustamine**.

Taastamine

Süsteemi taastamiseks on mitu võimalust. Valige viis, mis teie olukorra ja oskustega kõige paremini sobib.

 NB! Mitte kõik meetodid pole saadaval kõikidel toodetel.

- Windows pakub erinevaid võimalusi varundusest taastamiseks, arvuti värskendamiseks ning tehasesätete taastamiseks. Lisateavet leiate rakendusest Alustamine.
  - ▲ Vajutage **Start**, seejärel valige **Alustamine**.
- Kui teil on tarvis lahendada probleemi eelinstallitud rakenduse või draiveriga, saate kasutada üksiku rakenduse või draiveri uuesti installimiseks HP Recovery Manageri funktsiooni Taasinstallige draiverid ja/või rakendused (ainult teatud tooted).
  - ▲ Tippige tegumiriba otsinguväljale `recovery` (Taaste), valige **HP Recovery Manager** (HP Taastehaldur), valige **Taasinstallige draiverid ja/või rakendused** ja järgige kuvatavaid juhiseid.
- Kui soovite taastada Windowsi algsed sektsioonid ja sisu, valige HP taastesektsioonist (ainult teatud toodetel) süsteemi taastesuvand või kasutage HP taastekandjat. Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 57](#). Kui te pole taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 55](#).
- Teatud toodete puhul, kui soovite taastada arvuti algsed sektsioonid ja sisu, või kui olete asendanud arvuti kõvaketta, saate kasutada HP taastekandja funktsiooni Tehasesätete taastamine. Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 57](#).
- Teatud toodetel, kui soovite kettaruumi suurendamiseks taastesektsiooni eemaldada, saate kasutada HP Recovery Manageri funktsiooni Taastesektsiooni eemaldamine.

Lisateavet leiate jaotisest [HP taastesektsioonide eemaldamine \(ainult teatud toodetel\) lk 59](#).

Taastamine HP Recovery Manageri abil

Tarkvara HP Recovery Manager võimaldab taastada arvuti algoleku HP taastekandja abil, mille olete ise loonud või hankinud HP-lt, või HP taastesektsiooni abil (ainult teatud toodetel). Kui te pole taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 55](#).

Mida peate teadma enne alustamist

- Tarkvara HP Recovery Manager taastab ainult tehases installitud tarkvara. Tarkvara, mis polnud arvutiga kaasas, tuleb kas tootja veebisaidilt alla laadida või tootjalt pärit andmekandjalt uuesti installida.
-
- **NB!** HP Recovery Manageri süsteemitaastefunktsiooni tuleks kasutada arvutiprobleemide korral viimse abinõuna.
-
- Kui arvuti kõvaketas läheb rikki, tuleb kasutada HP taasteandmekandjat/-kandjaid. Kui te pole taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 55](#).
  - Tehasesätete taastamise suvandi kasutamiseks tuleb kasutada HP taastekandjat (ainult teatud toodetel). Kui te pole taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 55](#).
  - Kui arvuti ei luba HP taastekandja loomist või kui HP taastekandja ei tööta, saate oma süsteemi taastekandja hankida toelt. Vaadake arvutiga kaasas olnud *rahvusvaheliste telefoninumbrite brošüüri*. Kontaktteabe leiate ka HP veebisaidilt. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 NB! HP Recovery Manager ei varunda automaatselt teie isiklikke andmeid. Enne süsteemi taastamist varundage kogu isiklik teave, mille soovite säilitada.

Oma loodud HP taastekandja kasutamisel saate valida ühe järgmistest taastevõimalustest.

MÄRKUS. Taasteprotsessi alustamisel kuvatakse ainult teie arvuti jaoks saadaolevad suvandid.

- Süsteemitaaste – installib uuesti algse operatsioonisüsteemi ning konfigureerib algselt tehases installitud programmide sätteid.
- Tehasesätete taaste – taastab arvuti algoleku, kustutades kõvakettalt kogu teabe ja luues sektsioonid uuesti. Pärast seda installitakse uuesti operatsioonisüsteem ja tehases algselt installitud tarkvara.

HP taastesektsiooni (ainult teatud toodetel) funktsiooni kaudu saab kasutada ainult süsteemitaaste.

HP taastesektsioonide kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP taastesektsioon võimaldab rakendada süsteemitaastet, ilma et peaksite kasutama taastekettaid või USB-mälupulka. Seda tüüpi taastamist saab kasutada vaid siis, kui kõvaketas on töökorras.

HP Recovery Manageri käivitamiseks HP taastesektsioonist toimige järgmiselt.

NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvuti puhul ühendage klaviatuur klaviatuuridoki külge enne järgmiste sammudega alustamist (ainult teatud toodetel).

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `recovery` (Taaste), valige **Recovery Manager** (Taastehaldur) ja seejärel valige **HP Recovery Environment** (HP Taastekeskond).

– või –

Klaviatuuriga ühendatud arvutite või tahvelarvutite puhul, kui arvuti käivitub, vajutage klahvi **f11**, või vajutage ja hoidke **f11** klahvi ajal, kui vajutate toitenuppu.

Klaviatuurita tahvelarvutid:

Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu. Valige **f11**.

– või –

Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ja seejärel vajutage kiirelt Windowsi nuppu. Valige **f11**.

2. Valige buudisuvandite menüüst **Tõrkeotsing**.
3. Valige suvand **Recovery Manager** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP taastekandja kasutamine taastamiseks

HP taasteandmekandja(te) abil saate taastada süsteemi algse oleku. Seda meetodit saate kasutada, kui arvutil pole HP taastesektsiooni või kui kõvaketas ei tööta korralikult.

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Sisestage HP taastekandja ja taaskäivitage arvuti.

MÄRKUS. Kui HP Recovery Manager arvuti taaskäivitamisel automaatselt ei avane, tuleb muuta buutimisjärjestust. Vt [Arvuti buutimisjärjestuse muutmine lk 58](#).

3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Arvuti buutimisjärjestuse muutmine

Kui arvuti taaskäivitamisel ei avane HP Recovery Manager, saate muuta arvuti buutimisjärjestust ehk selliste seadmete järjekorda BIOS-is, millest arvuti otsib käivitusteavet. Soovi korral saate määrata esimeseks seadmeks optilise draivi või USB-mälupulka.

Buutimisjärjestuse muutmiseks toimige järgmiselt.

 NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvutite puhul ühendage enne järgmiste toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

---

1. Sisestage HP taastekandja.
2. BIOS-i juurdepääs.

Klaviatuuriga arvutite või tahvelarvutite puhul:

- ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti või tahvelarvuti, vajutage kiiresti klahvi **esc**, seejärel vajutage algaadimissuvandite vaatamiseks klahvi **f9**.

Klaviatuurita tahvelarvutid:

- ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu. Valige **f9**.

– või –

Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ja seejärel vajutage kiirelt Windowsi nuppu. Valige **f9**.

3. Valige optiline draiv või USB-välkmäludraiv, millelt soovite butida.
4. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP taastesektsioonide eemaldamine (ainult teatud toodetel)

HP Recovery Manageri abil saate vaba kettaruumi suurendamiseks HP taastesektsiooni eemaldada.

 NB! Pärast HP taastesektsiooni eemaldamist ei saa te süsteemitaaste protseduuri läbi viia ega luua HP taastekandjaid HP taastekandja HP taastesektsioonist. Seega, enne taastesektsiooni eemaldamist looge HP taastekandja. Vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 55](#).

 MÄRKUS. Taastesektsiooni eemaldamise suvand on saadaval ainult toodetel, mis seda funktsiooni toetavad.

HP taastesektsiooni eemaldamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `Recovery` (Taaste) ja seejärel valige **HP Recovery Manager** (HP Taastehaldur).
2. Valige **Remove Recovery Partition** (Taastesektsiooni eemaldamine) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

10 Utiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start

Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine

Häälestusutiliit Computer Setup (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Computer Setup sisaldab installitud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

 MÄRKUS. Olge häälestusutiliidis Computer Setup muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Häälestusutiliidi Computer Setup avamine

 MÄRKUS. Häälestusutiliidis Computer Setup saab kasutada välist USB-pordi kaudu ühendatud klaviatuuri ja hiirt ainult juhul, kui lubatud on USB-pärandfunktsioon.

Häälestusutiliidi Computer Setup avamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup

- Menüü või menüü-üksuse valimiseks kasutage **tab** ja klaviatuuri nooleklahve ning vajutage **enter**, või kasutage üksuse klõpsamiseks osutusseadet.

 MÄRKUS. Klaviatuurita tahvelarvutitel saate sõrmega valikuid teha.

- Üles ja alla kerimiseks valige ekraani paremas ülanurgas üles- või allanool või kasutage klaviatuuri ülesnoole- või allanooleklahvi.
- Avatud dialoogibokside sulgemiseks ja häälestusutiliidi Computer Setup põhivaatesse naasmiseks vajutage klahvi **esc** ja järgige ekraanil kuvavaid suuniseid.

Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks toimige järgmiselt.

- Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata toimige järgmiselt.

Valige ekraani paremas allnurgas ikoon **Exit** (Välju) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Ignore Changes and Exit** (Eira muudatusi ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks toimige järgmiselt.

Valige ekraani vasakus allnurgas ikoon **Save** (Salvesta) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup

 MÄRKUS. Vaikesätete taastamine ei muuda kõvakettarežiimi.

Häälestusutiliidi Computer Setup kõigi sätete tehases määratud vaikeväärtuste taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 60](#).
2. Valige **Main** (Põhimenüü) ja seejärel valige **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda vaikesätteid ja välju).

 MÄRKUS. Teatud toodetes võidakse valikuna kuvada suvandi **Restore Defaults** (Taasta vaikesätteid) asemel suvandit **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda vaikesätteid ja välju).

3. Järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
4. Muudatuste salvestamiseks ja väljumiseks valige ekraani vasakus allnurgas ikoon **Save** (Salvesta) ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

 MÄRKUS. Vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli- ega turbesätteid.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et aru saada, kas teil on vaja häälestusutiliiti Computer Setup (BIOS) värskendada, tehke kõigepealt kindlaks arvutis oleva BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *süsteemi BIOS*) kuvamiseks saab kasutada klahvikombinatsiooni **fn + esc** (kui olete juba Windowsi sisse loginud) või häälestusutiliiti Computer Setup.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 60](#).
2. Valige **Main** (Põhi) ja koputage **System Information** (Süsteemiteave).
3. Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks muudatusi salvestamata valige ekraani paremas alanurgas ikoon **Exit** (Välju) ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Ignore Changes and Exit** (Eira muudatusi ja välju) ning seejärel vajutage **enter**.

BIOS-i uuemate versioonide otsimiseks vt [BIOS-i värskenduse allalaadimine lk 62](#).

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit vooluvõrgust, eemaldades toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus HP Support Assistant.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Värskendused** ja seejärel valige **Otsi värskendusi ja teateid**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
4. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
  - a. Leidke viimane BIOS-i värskendus ja võrrelge seda arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
  - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Märkige üles allalaaditava BIOS-i värskenduse salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

MÄRKUS. Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste, installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõppemist ekraanil kuvatavaid suuniseid. Kui suuniseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale märksõna `file` ja seejärel valige **File Explorer**.
2. Valige kõvaketta märgistus. Kõvaketta märgistus on üldjuhul Kohalik ketas (C:).
3. Avage varem üles märgitud kõvakettatee põhjal värskendust sisaldav kaust.
4. Topeltklõpsake laiendiga `.exe` faili (nt `failinimi.exe`).
Algab BIOS-i install.
5. Järgige installimise lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

Klahviga f9 avatava viiba kaudu muutimise järjekorras muutmine

Buutimisseadme dünaamiliseks valimiseks arvuti käivitamisel toimige järgmiselt.

1. Avage menüü Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F9**, et siseneda menüüsse Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F9**, et siseneda menüüsse Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
2. Valige buutimisseade, seejärel vajutage [enter](#).

TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)

 NB! Enne usaldusväärse platvormi mooduli (TPM) funktsionaalsuse lubamist selles süsteemis peate tagama, et teie TPM-i sihtotstarve vastab asjakohastele kohalikele seadustele, eeskirjadele ja poliitikatele ning olemasolul tuleb hankida load või litsentsid. Mis tahes TPM-i kasutamisest/käitamisest tulenevate vastavusprobleemide puhul, mis rikuvad ülalmainitud nõuet, kannate täielikku vastutust ainult teie. HP ei vastuta mis tahes seotud seotud rikkumiste eest.

TPM tagab teie arvutile täiendava turvalisuse. TPM-i sätteid saate muuta häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS).

 MÄRKUS. Kui muudate TPM-i sätete peidetuks, pole TPM operatsioonisüsteemis nähtav.

TPM -i sätete avamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 60](#).
2. Valige **Security** (Turvalisus), valige **TPM Embedded Security** (TPM-i manustatud turvalisus) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel)

Osadel arvutimudelitel on konfigureeritud tehnoloogia HP Sure Start, mis kontrollib pidevalt arvuti BIOS-i rünnete ja rikkumiste osas. Kui BIOS on rikutud või seda on rünnatud, taastab HP Sure Start BIOS-i automaatselt ilma kasutaja sekkumiseta varasemale turvalisele seisundile.

HP Sure Start on konfigureeritud ja juba lubatud, nii et enamik kasutajaid saavad kasutada HP Sure Starti vaikekonfiguratsiooni. Edasijõudnud kasutajad saavad vaikekonfiguratsiooni kohandada.

HP Sure Starti uusima dokumentatsiooni vaatamiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Valige **Driverid ja allalaaditavad üksused** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

11 HP PC Hardware Diagnostics (UEFI)

HP PC Hardware Diagnostics on ühtne laiendatav püsivara liides (UEFI), mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. Opsüsteemist või muudest tarkvarakomponentidest tingitud riistvararikete välistamiseks töötab kõnealune vahend opsüsteemiväliselt.

 MÄRKUS. Häälestusutiliidi BIOS käivitamiseks peab teie tahvel-sülearvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama tahvelarvuti külge ühendatud klaviatuuri. Arvuti ekraanil kuvatav klaviatuur, mis kuvatakse tahvelarvuti režiimis, ei saa juurdepääsu häälestusutiliidile BIOS.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamiseks tehke järgmist.

1. Käivita BIOS:

- Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
  - ▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see, vajutage kiiresti klahvi **esc**.
- Klaviatuurita tahvelarvutid
  - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu.
– või –
Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ja seejärel vajutage kiirelt Windowsi nuppu.

2. Vajutage või koputage **f2.**

BIOS otsib diagnostikatööriistu kolmest kohast alltoodud järjekorras:

a. ühendatud USB-draiv;

 MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) laadimiseks USB-draivile vt teemat [Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics \(UEFI\) laadimine USB-seadmesse lk 65](#).

b. Kõvaketas

c. BIOS

3. Diagnostikatööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid. Tahvelarvutil vajutage pooleli oleva diagnostikakontrolli peatamiseks helitugevuse langetamise nuppu.

 MÄRKUS. Kui peate arvuti või tahvelarvuti diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) laadimine USB-seadmesse

HP PC Hardware Diagnostics allalaadimiseks USB-seadmele on kaks suvandit.

Laadige alla UEFI uusim versioon.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnostics'i avaleht.
2. Klõpsake jaotises HP PC Hardware Diagnostics asuvat linki **Laadi alla** ja vajutage seejärel **Käivita**.

Laadige alla UEFI mis tahes versioon kindlale tootele.

1. Avage <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Kuvatakse HP toe leht.
2. Klõpsake valikut **Draiverid ja tarkvara**.
3. Sisestage tekstiboksis toote nimi ja klõpsake seejärel nuppu **Go** (Mine).
– või –
Klõpsake nuppu **Find Now** (Otsi nüüd), et lasta HP-l tuvastada teie toode automaatselt.
4. Valige oma arvuti ja seejärel operatsioonisüsteem.
5. Järgige jaotises **Diagnostic** (Diagnostika) soovitud UEFI versiooni valimiseks ja allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

12 Tehnilised andmed

Sisendvool

Järgnevasse tabelisse koondatud toiteteave võib olla kasulik, kui kavatsete reisida koos arvutiga välismaale.

Arvuti töötab alalisvoolutoitel, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab alalisvooluga, mis vastab järgmistele tehnilistele andmetele.

Sisendvool	Nimiväärtus
Talituspinge ja voolutugevus	19,5 V alalisvoolupinge 2,31 A juures (45 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 3,33 A juures (65 W)

 MÄRKUS. Käesolev toode on ette nähtud Norra IT-energiasüsteemide tarbeks, mille faasidevaheline pinge ei ületa 240 V (rk-väärtus).

 MÄRKUS. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud süsteemi vastavussildile.

Töökeskkond

Parameeter	Meetermööduistikus	USA möödustikus
Temperatuur		
Töörežiimis (optilisele kettale kirjutamisel)	5 kuni 35 °C	41 kuni 95 °F
Väljalülitatuna	-20 kuni 60 °C	-4 kuni 140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töörežiimis	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5–95%	5–95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töörežiimis	-15 kuni 3 048 m	-50 kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	-15 kuni 12 192 m	-50 kuni 40 000 jalga

---

13 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada.

Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb arvuti vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete seadme korralikult maandanud.
- Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
- Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage magnetivabasid tööriistu.
- Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
- Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.

---

14 Hõlbustusvahendid

HP loob, toodab ja müüb tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada kõik, sealhulgas puudega inimesed, kas eraldiseisvalt või sobivate abiseadmete abil.

Toetatud abitehnoloogiad

HP tooted toetavad paljusid operatsioonisüsteemide abitehnoloogiaid ning neid saab konfigureerida ka muude abitehnoloogiatega koos töötama. Lisateavet abifunktsioonide kohta leiate oma seadme otsingufunktsiooni abil.

 MÄRKUS. Konkreetse abitehnoloogiatoote kohta lisateabe saamiseks võtke ühendust selle toote klienditoega.

Klienditoega ühenduse võtmine

Parandame oma toodete ja teenuste kasutuslihtsust kogu aeg ja ootame teie tagasisidet. Kui teil on mõne tootega probleeme või soovite jagada, milline hõlbustusfunktsioon on teid eriti aidanud, võtke meiega ühendust telefonil +1 (888) 259-5707 (esmaspäevast reedeni 6:00–21:00 MST). Kui olete vaegkuulja või kasutate teenust TRS-VRS-WebCapTel ning vajate tehnilist tuge või teil on küsimusi hõlbustuse kohta, helistage numbril +1 (877) 656-7058 (esmaspäevast reedeni 6:00–21:00 MST).

 MÄRKUS. Tugi on ainult inglise keeles.

Tähestikuline register

- A**
- aku
    - aku tühjenemine 37
    - laetuse taseme kuvamine 37
    - toite säästmine 38
    - tühjenemine 37
    - utiliseerimine 38
    - vahetamine 38
  - aku laetuse madal tase 37
  - aku märgutuli 5
  - akutoide 36
  - algse süsteemi taastamine 57
  - arvutiga reisimine 15, 53
  - arvuti hooldamine 52
  - arvuti puhastamine 52
  - arvuti transportimine 53
  - arvuti väljalülitamine 34
  - Automaatne DriveLock 47
  - avalik WLAN-ühendus 18
- B**
- BIOS
    - versiooni tuvastamine 62
    - värskendamine 61
    - värskenduse allalaadimine 62
  - Bluetoothi märgis 15
  - Bluetooth-seade 16, 19
  - buutimisjärjestus
    - muutmine 58
- C**
- Computer Setup
    - BIOS-i halduriparool 42
    - DriveLocki parool 44
    - navigeerimine ja valimine 60
    - tehasesätete taastamine 61
- D**
- dokkimisliides
    - kasutamine 31
  - dokkimisliides, tuvastamine 5
  - dokkimisseadme avad,
    - tuvastamine 14
  - draivi andmekandja 34
- draivid**
- kõvaketas 31
  - optilised 31
  - välised 31
- DriveLock**
- keelamine 46
  - sisselülitamine 45
- DriveLocki automaatne parool**
- eemaldamine 48
  - sisestamine 47
- DriveLocki parool**
- kirjeldus 44
  - muutmine 47
  - määramine 45
  - sisestamine 47
- DriveLocki ülemparool**
- muutmine 47
- E**
- ekraanikujutis, vahetamine 13
  - elektrostaatiline lahendus 68
  - energiasäästurežiimid 34
  - ettevõtte WLAN-ühendus 18
- F**
- funktsiooniklahvid, tuvastamine 12
- G**
- GPS 19
- H**
- halduriparool 41
  - HDMI, heli konfigureerimine 28
  - HDMI-port
    - ühendamine 28
  - HDMI-port, tuvastamine 6
  - Heli 26
  - helisätete kasutamine 26
  - helisätted, kasutamine 26
  - heliväljundi (kõrvaklapid) /
    - helisisendi (mikrofon) ühendpesa,
      - tuvastamine 5
  - hooldus
    - HP 3D DriveGuard 51
    - Ketta defragmentor 51
  - kettapuhastus 51
  - programmide ja draiverite
    - värskendamine 52
  - hooldussildid, leidmine 14
  - HP 3D DriveGuard 51
  - HP Mobile Connect 19
  - HP PC Hardware Diagnostics (UEFI)
    - kasutamine 65
  - HP Recovery Manager
    - buutimisprobleemide
      - parandamine 58
      - käivitamine 58
  - HP ressursid 2
  - HP Sure Start
    - kasutamine 64
  - HP taasteandmekandja
    - loomine 55
  - HP taastekandja
    - taastamine 58
  - HP taastesektsioon
    - eemaldamine 59
    - taastamine 58
  - HP Touchpoint Manager 49
  - hõlbustusvahendid 69
  - häälestusutiliit
    - navigeerimine ja valimine 60
    - tehasesätete taastamine 61
- K**
- kahe sõrmega kerimine,
    - puuteplaadižest 23
  - kahe sõrmega koputus,
    - puuteplaadižest 23
  - kasutajaparool 41
  - kasutamine
    - energiasäästurežiimid 34
    - väline vahelduvvoolutoide 39
  - Ketta defragmentori tarkvara 51
  - kettapuhastustarkvara 51
  - kiirklahvid
    - ekraanikujutise kuvamiskoha
      - vahetamine 13
    - kasutamine 12
    - mikrofoni vaigistamine 13

Puuteplaadi sisse-/väljalülitusnupp 12
 Unerežiim 13
 kirjutatav andmekandja 34
 klahv esc, tuvastamine 12
 klahv fn, tuvastamine 12
 klahvid
   esc 12
   fn 12
   funktsioon 12
   Windowsi klahv 12
 klahvistik
   sisseehitatud, numbriklahvistik 12
 Klienditurbesüsteem HP Client Security 49
 komponendid
   ekraan 7
   parem külg 5
   põhi 14
   vasak külg 6
   ülaosa 8
 kuvamiskoht, vahetamine 13
 kõlarid
   ühendamine 25
 kõlarivõre, tuvastamine 11
 kõrglahutusega seadmed, ühendamine 28, 30
 kõvaketas
   välised 31

L

laadimistoega USB 3.0 port, tuvastamine 5, 6
 laetuse kriitiline tase 34
 lennurežiimi klahv 16
 liides
   dokkimine 31
 loetav andmekandja 34
 lähiväljaside tehnoloogia antenn, tuvastamine 7
 lüliti, toide 34

M

mikrofoni vaigistuse klahv, tuvastamine 13
 mikrofoni vaigistuse märgutuli, tuvastamine 9
 minimeeritud kujutis, loomine 57
 minimeeritud kujutise taaste 58

Miracast 30
 mittereageeriv süsteem 34
 mälukaart 34
 märgised
   Bluetooth 15
   hooldus 14
   seerianumber 14
   traadita ühenduse seadmete sertifitseerimine 15
   vastavus 15
   WLAN 15
 märgutuled
   aku 5
   mikrofoni vaigistamine 9
   numbrilukk 9
   puuteplaat 9
   suurtähelukk 9
   toide 9
   traadita ühendus 9
   veebikaamera 7

N

NFC-antenn, tuvastamine 7
 normatiivteave
   traadita ühenduse seadmete sertifitseerimismärgised 15
   vastavusmärgis 15
 numbriluku märgutuli 9
 nupud
   puuteplaadi parem nupp 8
   puuteplaadi vasak nupp 8
   toide 10, 34

O

olulised värskendused, tarkvara 49
 optiline draiv 31

P

paroolid
   BIOS-i haldur 42
   DriveLock 44
   haldur 41
   kasutaja 41
 peakomplekt, ühendamine 25
 pesad
   turvakaabel 6
 pistikupesad
   heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa 5

pordid
   HDMI 6, 28
   laadimistoega USB 3.0 5, 6
   Miracast 30
   VGA 27
   väline monitor 27
 programmide ja draiverite värskendamine 52
 puutekraanižestid
   ühe sõrmega libistamine 24
 puuteplaadiala
   tuvastamine 8
 puuteplaadi ja puutekraani kahe sõrmega kokkusurumise/suunimise žest 23
 Puuteplaadi ja puutekraani koputusžest 22
 Puuteplaadi ja puutekraanižestid
   kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks 23
   koputamine 22
 puuteplaadi kasutamine 22
 puuteplaadi märgutuli, tuvastamine 9
 puuteplaadižestid
   kahe sõrmega kerimine 23
   kahe sõrmega koputus 23
 puuteplaat
   kasutamine 22
   nupud 8
 põhi 15
 pärandfunktsioon, USB 60

S

SD-mikromälukaardilugeja, tuvastamine 6
 seerianumber 14
 seerianumber, arvuti 14
 sisemised mikrofonid, tuvastamine 7
 sisendvool 67
 sisseehtatud numbriklahvistik, tuvastamine 12
 sisseehtatud veebikaamera märgutuli, tuvastamine 7
 suurtäheluku märgutuli, tuvastamine 9
 sõrmejäljelugeja 50
 sõrmejäljelugeja, tuvastamine 11

säästmine, toide 38
süsteemitaaste 57
süsteemi taastepunkt
loomine 56
süsteemi taastepunkt, loomine 55

T

taasta
suvandid 56
taastamine
HP Recovery Manager 57
HP taastekandja kasutamine 56
kandja 58
kettad 56, 58
käivitamine 58
süsteem 57
toetatud kettad 56
USB-mäluseade 58
taasteandmekandja
loomine 55
taastekandja
HP taastehalduriga loomine 56
taastesektsioon
eemaldamine 59
talveunerežiim
käivitamine 35
väljumine 35
tarkvara
HP 3D DriveGuard 51
Ketta defragmentor 51
kettapuhastus 51
olulised värskendused 49
tulemüür 49
viirusetõrje 48
teabe tuvastamine
riistvara 4
tarkvara 4
teave aku kohta, leidmine 36
toetatud kettad, taastamine 56
toide
aku 36
suvandid 34
säästmine 38
toitejuhtme ühenduspesa,
tuvastamine 6
toitelüliti 34
toite märgutuled 9
toitenupp 34
toitenupp, tuvastamine 10
toitesuvandite määramine 34

toote nimi ja -number, arvuti 14
TPM-i sätted 63
traadita võrk (WLAN)
avalik WLAN-ühendus 18
ettevõtte WLAN-ühendus 18
tööpiirkond 18
ühendamine 18
traadita ühenduse juhtelemendid
nupp 16
operatsioonisüsteem 16
traadita ühenduse klahv 16
traadita ühenduse märgutuli 9, 16
traadita ühenduse nupp 16, 17
traadita ühenduse seadme
sertifitseerimismärgis 15
tulemüüritarkvara 49
turvakaabli pesa, tuvastamine 6
töökeskkond 67

U

unerežiim
käivitamine 35
väljumine 35
USB-pärandfunktsioon 60

V

valikulised välisseadmed,
kasutamine 31
varundus 55
veebikaamera 7
kasutamine 25
veebikaamera, tuvastamine 7
veebikaamera märgutuli,
tuvastamine 7
VGA-port, ühendamine 27
video 26
viirusetõrjetarkvara 48
väline draiv 31
väline vahelduvvoolutoide,
kasutamine 39
välise monitori port 27
välisseadmed 31
väljalülitamine 34

W

Windows
süsteemi taastepunkt 55, 56
Windowsi klahv, tuvastamine 12
Windowsi tööriistad
kasutamine 56
WLAN-i antennid, tuvastamine 7

WLAN-i märgis 15
WLAN-seade 15
WWAN-seade 16, 18

Ä

ärkamisel parooli nõudmise
määramine 36

Ü

ühenduse loomine WLAN-iga 18
ühenduspesa, toide 6
ühe sõrmega libistamise žest (ainult
puutekraanidel) 24